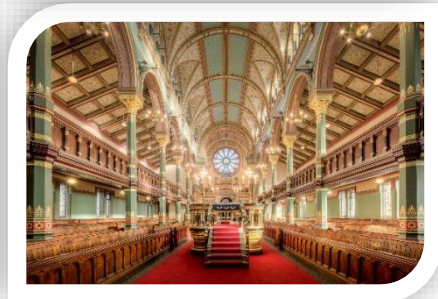

Onderzoek naar interesse religieus erfgoed in Nederland

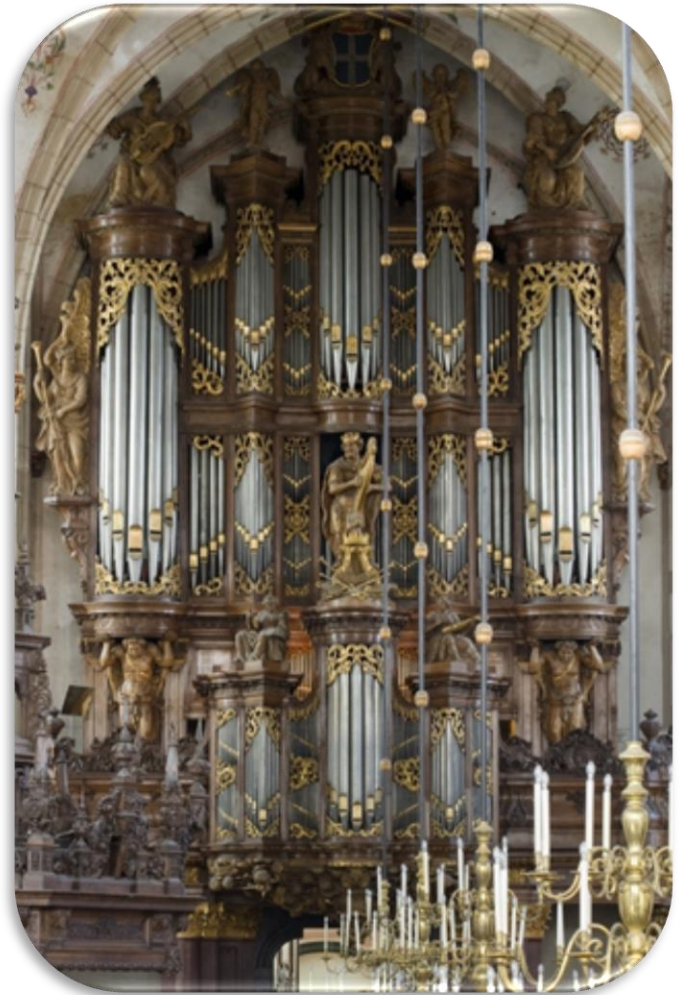

Nederland telt een groot aantal kerken, kloosters en synagogen die betiteld kunnen worden als religieus erfgoed. Deels hebben de gebouwen nog steeds een kerkelijke functie maar, mede door de ontkerkelijking, krijgen steeds meer kerken en kloosters een andere bestemming. Een aantal gebouwen behorende tot het religieuze erfgoed is (permanent) te bezichtigen maar een groot deel is, buiten de erediensten, slechts beperkt toegankelijk zoals op Open Monumentendag.

De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed wil het Nederlands religieus erfgoed voor een breed publiek ontsluiten. Natuurlijk voor de Nederlandse bevolking maar ook voor de miljoenen toeristen die jaarlijks ons land bezoeken. Om dit te bereiken is een strategisch marketing plan nodig. Bouwstenen voor dit strategisch marketingplan zijn een analyse van het aanbod, inzicht in de huidige bezoekers (profiel), een concurrentieanalyse en een onderzoek naar het bezoekpotentieel. Dit rapport geeft inzicht in de resultaten van deze analyse. De resultaten zijn verkregen middels deskresearch en een aanvullend onderzoek onder (potentiele) bezoekers uit Nederland, België, Duitsland en Italië.

Onderzoeksdoel:

Verkrijgen van inzicht in het toeristisch potentieel van het Nederlands religieus erfgoed onder Nederlanders en toeristen uit het buitenland.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestaat uit de volgende onderdelen en zal ook op deze volgorde worden gerapporteerd:

1. Aanbodanalyse

Inventarisatie van het aanbod aan religieus erfgoed in Nederland

2. Bezoekersanalyse

Omvang en profiel van de huidige bezoekers huidige bezoekers

3. Concurrentieanalyse

Hoe ziet het aanbod aan religieus erfgoed in andere Europese landen eruit en hoe wordt het religieus erfgoed in andere landen ingezet als toeristische attractie? Wat kunnen we hiervan leren?

4. Bezoekpotentieel

Hoe groot is de interesse om een bezoek te brengen aan kerken, kloosters en synagogen die horen bij het Nederlands religieus erfgoed?

Methode:

Deskresearch

Methode:

Deskresearch + kwantitatief online onderzoek

Methode:

Deskresearch

Methode:

Kwantitatief online onderzoek

1. Aanbodanalyse

Het aanbod aan religieus erfgoed in Nederland is vrij divers. Dit bestaat uit kerken, kloosters, kerken/kloosters met een nieuwe functie, synagoge, musea, routes en overig erfgoed. In het rapport worden enkele voorbeelden genoemd van het aanbod aan religieus erfgoed in Nederland. Het is geen compleet overzicht, maar geeft wel de diversiteit van het aanbod weer. De bijbehorende bezoekersaantallen lopen uiteen van circa 10.000 bezoekers tot wel 750.000 bezoekers.

2. Bezoekersanalyse

Nederland wordt door buitenlanders slechts in zeer beperkte mate met historie, erfgoed, authenticiteit, monumenten en tradities geassocieerd. De meeste associaties worden gelegd met de Nederlandse iconen. Een bezoek aan historische plaatsen en gebouwen zijn voor de meeste buitenlandse bezoekers wel een belangrijke activiteit tijdens een bezoek aan Nederland. Voor de meeste landen behoort deze activiteit zelfs in de top 5 van meest ondernomen activiteiten tijdens een bezoek aan Nederland.

Ook Nederlanders bezoeken tijdens een vakantie in eigen land vaak bezienswaardige gebouwen en musea. Dit geldt ook voor een dagbezoek. Bij een dagbezoek zijn dit relatief vaak de 65-75 jarigen en jonge kinderen die een bezoek hieraan brengen.

In het aanvullend onderzoek is er dieper in gegaan op de houding en het gedrag van Nederlanders, Belgen, Duitsers en Italianen in relatie tot "religieus erfgoed (in Nederland)". De belangrijkste uitkomsten uit dit onderzoek zijn:

- Term religieus erfgoed niet bij iedereen goed bekend.

Nederlanders en Belgen associëren religieus erfgoed vaak met kerk/kerkgebouwen. Italianen en Duitsers lijken de term religieus erfgoed niet (goed) te kennen. Veel kunnen geen associaties benoemen.

- **Aanbod religieus erfgoed in Nederland groot gevonden, wel kleiner in vergelijking met andere landen.** Circa de helft van de ondervraagden vindt het aanbod aan religieus erfgoed in Nederland (vrij) groot. Echter wordt het aanbod wel als minder gezien in vergelijking met andere landen. Het aanbod in Italië wordt het grootst gevonden.
- **Religieus erfgoed wordt vaak tijdens vakantie/dagtocht bezocht.** Vaak zijn dit bezoeken aan kerken, kerktorens en kloosters. Italianen bezoeken religieus erfgoed het meest. Ze bezoeken relatief vaak een museum gewijd aan religieus erfgoed.
- **Belangrijkste reden voor bezoek religieus erfgoed is de interesse in architectuur.** Ook rust en de sfeer wordt als belangrijke reden genoemd. Voor de Duitsers en Italianen is het ook de interesse in cultuur en geschiedenis. Bij de Italianen is de interesse in kunstwerken ook een reden tot bezoek.
- **Een bezoek aan religieus erfgoed vaak spontaan.** Vaak wordt het bezoek niet vooraf gepland. Italianen doen dit wel iets vaker in vergelijking met inwoners van andere landen.
- **Groot verschil in informatie behoeften.** Italianen laten zich graag vooraf goed informeren over het aanbod religieus erfgoed, Nederlanders doen dit het minst. Italianen zijn naast wat er te zien is, vooral op zoek naar achtergrond en verdiepende informatie. Dit is ook het geval bij de Duitsers. Nederlanders willen met name praktische informatie en wat er te zien is. Italianen zouden de informatie graag via audiotour of rondleiding via gids willen ontvangen. Nederlanders geven de voorkeur aan informatieborden. Voor een deel van de Nederlanders is er ook geen behoefte aan informatie ter plekke. De Belgen geven een grote voorkeur voor een informatie folder.
- **Bij bezoek aan Nederland vooral kerken, kerktorens en kloosters bezocht.**

Management summary

- **Bekendheid met Nederlandse religieus erfgoed vrij laag in het buitenland.** Circa de helft kent geen religieus erfgoed in Nederland. Het aanbod dat wel bekend is, is vaak op toeristisch bekende plekken.
- **Informatie niet altijd in eigen taal beschikbaar, niet iedereen bereid om kleine bijdrage te betalen voor bezoek religieus erfgoed**

3. Concurrentieanalyse

In de concurrentieanalyse is er gekeken naar het aanbod van religieus erfgoed in de Verenigd Koninkrijk, Duitsland, Italië, Frankrijk en België en de toeristische promotie hiervan. Opvallend is dat alleen Italië het religieus erfgoed als los thema actief promoot. Bij de overige landen vormt dit vaak een onderdeel van het "algemene erfgoed" of wordt als een subthema meegenomen. Wel is het zo dat elk land hier aandacht aan besteedt. Het aanbod is ook heel divers. Zo is Italië één groot religieus erfgoed en is het aanbod in andere landen wat kleiner. Religieus erfgoed wordt vaak opengesteld voor publiek en heeft enkele activiteiten die men kan ondernemen (tour, beklimming toren etc.). Slechts enkele voorbeelden proberen het aanbod toeristisch breder in te zetten, door unieke evenementen te organiseren of de aansluiting te zoeken met andere toeristische locaties (als onderdeel van een route bijvoorbeeld).

4. Bezoekpotentieel

De intentie om religieus erfgoed in Nederland bezoeken is vrij hoog. Onder Italianen en Nederlanders het hoogst. Ongeveer een kwart geeft aan dit onwaarschijnlijk te achten. De reden hiervoor is dat men niet geïnteresseerd is in religie of geen interesse heeft in religieus erfgoed. De potentie is het grootst onder Nederlanders en buitenlanders die vaker tijdens hun vakantie een bezoek brengen aan religieus erfgoed. Ook zijn dit vaak mensen die gelovig zijn.

Conclusie

Religieus erfgoed in Nederland heeft potentie voor buitenlandse bezoekers. De potentie is het grootst onder buitenlanders die tijdens een vakantie/dagtocht wel eens vaker een bezoek brengen aan religieus erfgoed. De groep die dit niet doet, zal dit ook niet gauw in Nederland doen. Religieus erfgoed is in de meeste gevallen niet de hoofdreden om Nederland te bezoeken. Vaak wordt dit in combinatie met andere activiteiten ondernomen en wordt dit vooraf niet gepland. Het is dan ook belangrijk dat de verbinding wordt gezocht met ander toeristisch aanbod in de omgeving (bijv. onderdeel van een stadswandeling). Daarnaast dient het aanbod goed aan te sluiten bij de wensen van de doelgroep. Uit het onderzoek blijkt bijvoorbeeld dat Italianen andere wensen hebben t.a.v. informatiebehoefte dan bijvoorbeeld de Nederlanders. Zo zijn er meer verschillen tussen de landen waarop ingespeeld dient te worden.

Aanbevelingen

Voor het optimaal benutten van kansen die het toerisme biedt voor religieus erfgoed wordt een gedifferentieerde aanpak aanbevolen:

1. **Religieus erfgoed als sightseeing-onderdeel van een citybreak/shortbreak.** De stad is de reden van bezoek. Hier moet vooral een samenwerking worden gezocht met lokale en regionale marketingorganisaties. Het accent hierbij ligt op aanbodontwikkeling (openstelling, gidsen, taalversies) en vraagontwikkeling (meelopen in marketingcommunicatie activiteiten van lokale en regionale marketingorganisaties).

2. Religieus erfgoed als onderdeel van een thematische/special interest reis. Het thema is de reden van bezoek. Het betreft veelal rondreizen waarbij verschillende locaties worden bezocht. Naast een samenwerking met lokale en regionale marketingorganisaties kan een samenwerking worden gezocht met bestaande samenwerkingsverbanden rondom een thema zoals 'Van Gogh Brabant' en 'het Grootste Museum van Nederland'.

3. Inhoudelijk onderdeel van bezinningstoerisme en 'slow tourism'. Hierbij maakt religieus erfgoed onderdeel van de hoofdreden van het bezoek. Dit dient ontwikkeld te worden met marketingorganisaties van gemeentes/provincies die het gebied als geheel willen positioneren als bestemming voor bezinningstoerisme/slow tourism.

Op korte termijn kan er invulling worden gegeven aan onderdeel 1 en 2 die beiden aanhaken op bestaande samenwerkingsverbanden en inspelen op bestaande bezoekersstromen. Het ontwikkelen van een 'slow tourism'-bestemming (onderdeel 3) waarvan religieus erfgoed een essentieel onderdeel is vergt een meerjarenaanpak met meerdere partijen.

Op basis van het huidige aanbod is het raadzaam te kiezen om het 'slow tourism' concept voor enkele regio's als pilot uit te werken, die als voorbeeld kunnen dienen voor andere regio's.

Kansen religieus erfgoed

1. sightseeing als onderdeel van een citytrip/shortbreak
2. onderdeel van thema/special interest reizen
3. inhoudelijk onderdeel van bezinningstoerisme & slow tourism

Management summary

1. Aanbod analyse p.8

A. Religieus erfgoed in Nederland – een overzicht

2. Bezoekers analyse p.16

A. Holland imago

- Spontane associaties bij Nederland die linken aan religieus erfgoed
- Imago NL t.a.v. kunst & cultuur
- Voorkeur type vakanties
- Interesse in brand experience Holland Highlights
- Interesse in religieus erfgoed

B. Huidig Bezoek - Binnenlandse vakantiemarkt

- Kencijfers
- Type vakantie
- Ondernomen activiteiten
- Dagtoerisme

C. Huidig bezoek & toekomstig bezoek inkomend toerisme

- Inkomend toerisme 2017 en verwachting 2018
- Internationale verblijfgasten – type vakantie
- Internationale verblijfgasten - Brand experience
- Top 5 ondernomen activiteiten

D. Houding religieus erfgoed (aanvullend onderzoek)

- Associaties met religieus erfgoed
- Bekendheid met religieus erfgoed
- Aanbod religieus erfgoed

E. Bezoekgedrag (aanvullend onderzoek)

- Bezoek aan religieus erfgoed
- Informatie over aanbod religieus erfgoed

F. Religieus erfgoed in Nederland (aanvullend onderzoek)

- Associaties met Nederlands religieus erfgoed
- Bezoek aan religieus erfgoed in Nederland
- Beoordeling bezoek religieus erfgoed in Nederland
- Bekendheid kerken/musea in Nederland
- Interesse thema's religieus erfgoed
- Stellingen religieus erfgoed in Nederland

3. Concurrentie analyse p. 61

A. Religieuze erfgoed in het buitenland

4. Bezoekpotentieel p.81

A. Bezoekintentie religieus erfgoed in Nederland (aanvullend onderzoek)

Bijlagen:

1. Specificaties aanvullend onderzoek
2. Mentality segmentatie model
3. Factsheets persona

1. Aanbod analyse

A. Religieus erfgoed in Nederland – een overzicht

1A. Religieus erfgoed in Nederland (1/7)

Hieronder is een overzicht gemaakt met enkele voorbeelden van religieus erfgoed in Nederland. Het aanbod is gesplitst naar kerken, kerken/kloosters met nieuwe functie, kloosters, synagoge, musea, routes en overig. Bezoekersaantallen zijn veelal afkomstig van de locatie zelf. Bij kerken is dit soms inclusief bezoekers van kerkdiensten.

Locatie	Attractie	Kenmerk	Aantal bezoekers
Kerken			
Utrecht	Domkerk www.domkerk.nl	Entree gratis, 7 dagen per week open, rondleidingen (tegen kosten), gedurende dag gebedsdiensten, concerten, tentoonstellingen Dom café.	400.000
Amsterdam	Nieuwe Kerk www.nieuwekerk.nl	Geen kerkfunctie meer, tentoonstellingslocatie (wisselende tentoonstellingen), orgelconcerten, geen vrije toegang, audiotour, winkel, café. ! Inhuldigingskerk Koninklijk Huis	228.000
Den Bosch	St. Jan Kathedraal www.sint-jan.nl	Entree gratis, rondleidingen en torenbeklimming (tegen kosten), St-Jansmuseum (tegen kosten), (orgel)concerten. ! Beroemdste gotische kathedraal van Nederland	200.000
Delft	Oude & Nieuwe Kerk www.oudeennieuwekerkdelft.nl	Geen vrije toegang, tentoonstellingslocatie, (orgel)concerten, beklimming toren Nieuwe Kerk (tegen kosten). rondleidingen, winkel. ! Grafmonument Willem de Zwijger / Oranjes	250.000 (Nieuwe Kerk)
Haarlem	Sint Bavo www.bavo.nl	Geen vrije toegang, rondleiding (tegen kosten), (orgel)concerten, exposities, dagelijks (gedurende zomermaanden) middaggebed met bijbellezing, muziek en/of gezang, meditatie. ! Müllerorgel, graf Frans Hals, houten gewelf	100.000 betalende bezoekers
Amsterdam	Oude Kerk www.oudekerk.nl	Geen vrije toegang, 7 dagen per week open, rondleidingen, tentoonstellingslocatie, kunstprojecten, symposia, meditatie. ! Oudste gebouw van Amsterdam	160.000

1A. Religieus erfgoed in Nederland (2/7)

Locatie	Attractie	Kenmerk	Aantal bezoekers
Kerken			
Breda	Grote Kerk / Onze Lieve Vrouwe Kerk www.grotekerkbreda.nl	Entree gratis, 7 dagen per week open, torenbeklimming (tegen kosten), rondleidingen (tegen kosten), exposities, (orgel)concerten, vergaderlocatie, congressen, beurzen. ! Prinsenkapel, koninklijke Nassaukerk	180.000 (120.000 kerk en 60.000 bezoekers activiteiten)
Nijmegen	Stevenskerk www.stevenskerk.nl	Entree gratis, 7 dagen per week open, (vrijwillige donatie gevraagd), rondleiding, toren(beklimming o.l.v. gids), grafkelder, congressen, (orgel)concerten.	128.000
Leiden	Pieterskerk www.pieterskerk.com	Geen vrije toegang, open 7 dagen per week, rondleidingen (orgel)concerten, symposia, culturele manifestaties, evenementen, Mayflower escaperoom, café, ! American Heritage (Pilgrims)	100.000
Rotterdam	St. Laurenskerk www.laurenskerkrotterdam.nl	Geen vrije toegang, torenbeklimming (orgel)concerten, beurzen, feesten, congressen. ! Bronzen deuren Giacomo Manzu 'Oorlog en Vrede'	100.000
Naarden	Grote Kerk www.grotekerknaarden.nl	Entree gratis, 7 dagen per week open hoogseizoen, rondleidingen (tegen kosten), (orgel) concerten, tentoonstellingen, evenementen. ! Beschilderd tongewelf, uitvoering Matthäus Passion	85.000
Gouda	St Jan www.sintjan.com	Geen vrije toegang, 6 dagen per week open (zondag gebedsdiensten), rondleidingen (tegen kosten), audiotour, (orgel)concerten, exposities. ! Glas-in-lood ramen.	70.000 (50.000 bezichtiging kerk, 26.000 concerten & bijeenkomsten)
Maastricht	Basiliek van Sint Servaas www.sintservaas.nl	Geen vrije toegang, 7 dagen per week open, rondleidingen, (orgel)concerten, schatkamer. ! Schatkamer Sint Servaas	PM

1A. Religieus erfgoed in Nederland (3/7)

Locatie	Attractie	Kenmerk	Aantal bezoekers
Kerken			
Maastricht	Basiliek van Sint Servaas www.sintservaas.nl	Geen vrije toegang, 7 dagen per week open, rondleidingen, (orgel)concerten, schatkamer. ! Schatkamer Sint Servaas	PM
Arnhem	Eusebiuskerk www.eusebius.nl	Geen vrije toegang, jaarrond open, grafkelders, panoramalift & glazen balkons, rondleidingen (o.a. op bouwsteiger restauratiewerkzaamheden), speurtochten voor kinderen, tentoonstellingen (w.o. over de Slag om Arnhem), orgelconcerten, evenementen. ! Strumphlerorgel, panoramalift & glazen balkons	PM Aantal bezoekers toegenomen door aanbrengen glazen balkons
Alkmaar	Grote Sint Laurenskerk www.grotekerk-alkmaar.nl	Entree gratis, 6 dagen per week open in hoogseizoen daarbuiten vooral evenement locatie, (orgel)concerten, permanente tentoonstelling. Vanwege 500 jaar bestaan in 2018 allerlei bijzondere evenementen ! Gewelfschildering Het Laatste Oordeel	70.000
Roermond	Münsterkerk	Entree gratis, in hoogseizoen, 7 dagen per week open, torenbeklimming (tegen kosten), rondleidingen. ! Voorbeeld van Romeinse bouwkunst in Nederland	PM
Groningen	Aa-kerk www.deraakerkgroningen.nl	Geen kerkfunctie meer, concerten, evenementen, tentoonstellingen, feesten, congressen	PM
Oudenbosch	Basiliek H.H. Agatha en Barbara www.basiliekoudenbosch.com	Entree gratis, 7 dagen per week open, rondleidingen, audiotour, souvenirwinkel, museum, presentaties, lezingen ! Kopie van de Sint Pieter in Rome	70.000

1A. Religieus erfgoed in Nederland (4/7)

Locatie	Attractie	Kenmerk	Aantal bezoekers
Kerken, kloosters met een nieuwe functie			
Maastricht	Dominicanen www.libris.nl/dominicanen	Boekhandel in kerk, lezingen, café	750.000
Zwolle	Broerenkerk www.waandersindebroeren.nl	Boekhandel in kerk, brasserie, exposities, lezingen, rondleidingen, vestiging Tourist Info	600.000
Vught	Petruskerk www.depetrus.nl	Combinatie van bibliotheek, museum, ontmoetingsruimte, cursussen, wereldwinkel, Welzijn Vught,	? Open sinds april 2018
Kerkrade	Abdij Rolduc www.rolduc.com	Voormalig klooster, hotel, restaurant, congressen, feesten, exposities, lezingen, concerten, rondleidingen	PM
Kloosters			
Wittem	Klooster Wittem www.kloosterwittem.nl	Kerken en kappen zijn vrij toegankelijk, klooster niet, bedevaartsplaats, bezinningsoord, concerten, rondleidingen, tentoonstellingen, overnachtingsmogelijkheid	PM
Synagogen			
Amsterdam	Portugese synagoge www.jck.nl/nl/locatie/potugese-synagoge	Geen vrije toegang, (kaarslicht)concerten, permanente tentoonstelling. ! Lange tijd de grootste synagoge van Europa, wordt nog enkel verlicht met kaarslicht	108.000
Enschede	Synagoge www.synagogeenschede.nl	Geen vrije toegang, onderdeel van Joods Cultureel Kwartier, open 4 dagen per week, audiotour, rondleidingen, wijkwandeling, ! Bijzondere architectuur van Karel de Bazel	25.000

1A. Religieus erfgoed in Nederland (5/7)

Locatie	Attractie	Kenmerk	Aantal bezoekers
Musea			
Amsterdam	Joods Historisch Museum www.jck.nl/nl/locatie/joods-historisch-museum?ID	Museum over het Nederlandse Joodse leven	130.000
Utrecht	Catharijne Convent www.catharijneconvent.nl	Rijksmuseum voor religieuze kunst	150.000
Amsterdam	Ons' Lieve Heer op Solder www.opsolder.nl	Voormalige schuilkerk	100.000
Uden	Museum Religieuze Kunst www.museumvoorreligieuzekunst.nl		12.000
Nijmegen	Museum Orientalis www.museumparkorientalis.nl	Openluchtmuseum over Jodendom, Christendom en Islam	65.000
Routes			
Utrecht	Kerken kijken www.kerkenkijken.nl	Wandelroute langs kerken in de Utrechtse binnenstad in de zomermaanden. Deelnemende kerken zijn gratis toegankelijk en gidsen zijn aanwezig voor informatie	> 50.000
Friesland	Tsjerkepad www.tsjerkepaad.nl	250 kerken in Friesland zijn speciaal gedurende zomermaanden op zaterdagmiddag open, in de kerken zijn gidsen aanwezig. Extra activiteiten zoals concerten, fiets- en wandelroutes.	40.000
Groningen	Kunst in Kerkenpad www.groningerkerken.nl	Fiets- en wandelroutes rondom 5 middeleeuwse Groningse kerken waarin exposities te bezichtigen zijn in de maand juli.	PM
Twente	Heilige Huisjes	Diverse fiets- en wandelroutes langs religieuze objecten, gebouwen in Twente	PM

1A. Religieus erfgoed in Nederland (6/7)

Locatie	Attractie	Kenmerk	Aantal bezoekers
Overig			
Maastricht	Heiligdomsvaart www.heiligdomsvaartmaastricht.nl	Religieus evenement dat eens in de 7 jaar wordt gehouden	175.000
Tegelen	Passiespelen www.passiespelen.nl	Circa 20 voorstellingen van het Passieverhaal in openluchttheater, eens in de vijf jaar. Eerst komend voorstellingen vinden in 2020 plaats.	40.000
Divers	The Passion		11.000 – 20.000
Divers	Bezinningstoerisme www.bezinningsvakanties.nl	Diverse kloosters in Nederland bieden overnachtingsmogelijkheden om in retraite te gaan	PM

1A. Religieus erfgoed in Nederland (7/7)

Bloemlezing van reviews van buitenlandse bezoekers aan Nederlandse kerken (bron: Tripadvisor)

Die Kirche ist mit ihrer Größe beeindruckend. Die Glasfenster sind sehr farbenprächtig. Dank eines guten Audioguide konnte man viel darüber erfahren. Der Besuch der Kirche ist durchaus empfehlenswert. (St Jan Gouda)

This visit was great. We were provided an audio guide which really helped us learn the history of the Synagogue and also how the Jewish practiced their faith. It is amazing that this place of worship survived WWII intact. Make the time to visit you will not be disappointed (Portugese Synagoge, Amsterdam)

Since you are in this lovely little town, don't forget to have a dekkko at this delightful Cathedral. It is massive, it is beautiful and it also is remarkable peaceful. I recommend that you take the tour that takes you up the steeple. Very informative and if you are a history buff, you will love it even more. (St Jan Den Bosch)

It's a lovely old church but in terms of the churches I have visited in Europe this one was quite bare. Learned some of the history of the church on the displays that take you around a path inside but I actually enjoyed looking at the outside more than the inside (Oude Kerk, Delft)

Hard to miss this as it is right in the middle of the market square. Worth visiting to see the organ, which is massive, and was played by Mozart and Handel. The Roof Screen also has some unique carvings which are worth close inspection. (St Bavo Haarlem)

Ja...anders als in deutschen Kirchen wird hier Eintritt verlangt. Aber der ist es wert. Sehenswert fand ich insbesondere den Servatiuschrein und ein prächtiges gotisches Portal (St Servaas Maastricht)

Glorious church started in mid 1300s. Absolutely stunning painted wooden ceiling from 1500s. Really enjoyed the experience (Grote kerk, Naarden)

Und noch eine Kirche die sich durch Eintrittsgelder finanziert.... Heute mal ohne uns, auch auf die Gefahr hin, dass wir etwas verpassen (Nieuwe Kerk Delft)

My mum and I were following one of the walking routes around Leiden when we came across Pieterskerk, thought we'd pop in and take a look and was pleasantly surprised! Helpful staff in the coffee shop, very cheap entrance fee and a booklet containing the historical information, although there isn't huge amounts to see we really enjoyed seeing what was there, learning about the church and taking it all in. (Pieterskerk, Leiden)

It is quite exquisite and totally unexpected here. A miniature St Peter's in rural Netherlands, we came by boat to Oudenbosch and followed the dome for miles! (Basiliek H.H. Agatha en Barbara, Oudenbosch)

The bookstore is absolutely great. I love the idea that one can keep a church, by like in this example, have a bookstore in it. And what an atmosphere it gives for the store. The high ceiling, the columns and all those wonderful books. Loved it. (Dominicanen, Maastricht)

Very nice church from outside, specially during the night, a symbol of the city. Interior is quite simple, although there is some nice sculpture, worth a visit. Free entrance. (Onze Lieve Vrouwe kerk Breda)

This is a large gothic cathedral in the center of Utrecht. The building is very impressive with two large, beautiful stained glass windows. However, except for a small brochure there was very little information on the building or all of its history (Domkerk, Utrecht)

This is a really old church (the inside of the roof is amazing) but when we went it had a long term art exhibit which ruined the impact of the church interior completely. It wasn't cheap to go in either. (Oude Kerk, Amsterdam)

You don't expect such a fine, majestic monument of architecture in the vicinity of the Outlet. The Cathedral is very well preserved, breathtaking! (Münster kerk, Roermond)

2. Bezoekers analyse

-
- A. Holland imago
 - B. Huidig bezoek binnenlandse markt
 - C. Huidig bezoek internationale markt

2A. Holland imago

- Spontane associaties
- Imago NL t.a.v. kunst en cultuur en aanbod op korte afstand
- Interesse in brand experience Holland Highlights
- Populariteit stedenvakantie, rondreis en actieve vakantie

2A. Spontane associaties bij Nederland (religieus erfgoed)

Buitenlanders associëren Nederland spontaan slechts in zeer beperkte mate met historie, erfgoed, authenticiteit, monumenten en tradities. De meeste genoemde spontane associaties hebben vooral betrekking op de bekende Nederlandse iconen: tulpen, bollenvelden, kaas, molens, grachten en Amsterdam.

Land	1 ^{ste} associatie		2 ^{de} associatie		3 ^{de} associatie		associatie met historie / erfgoed / authenticiteit / monumenten en tradities
Duitsland		56%		26%		22%	0%
Denemarken		39%		21%		21%	0%
België		41%		16%		15%	0%
Zweden		52%		19%		18%	0%
Italië		39%		30%		14%	1%
Verenigd Koninkrijk		33%		23%		21%	1%
Frankrijk		50%		47%		28%	0%
Spanje		45%		17%		15%	1%

What do you think about when Holland is mentioned (as country in general, thus not specifically as holiday destination)?
Base: all respondents

2A. Spontane associaties bij Nederland (religieus erfgoed)

Land	1 ^{ste} associatie		2 ^{de} associatie		3 ^{de} associatie		associatie met historie / erfgoed / authenticiteit / monumenten en tradities
China		41%		31%	Overig	22%	2%
Rusland		40%	Overig	26%		21%	3%
Brazilië		23%	overig	21%		15%	1%
Japan		52%		47%	Overig	16%	1%
Verenigde Staten		22%		21%	overig	15%	2%

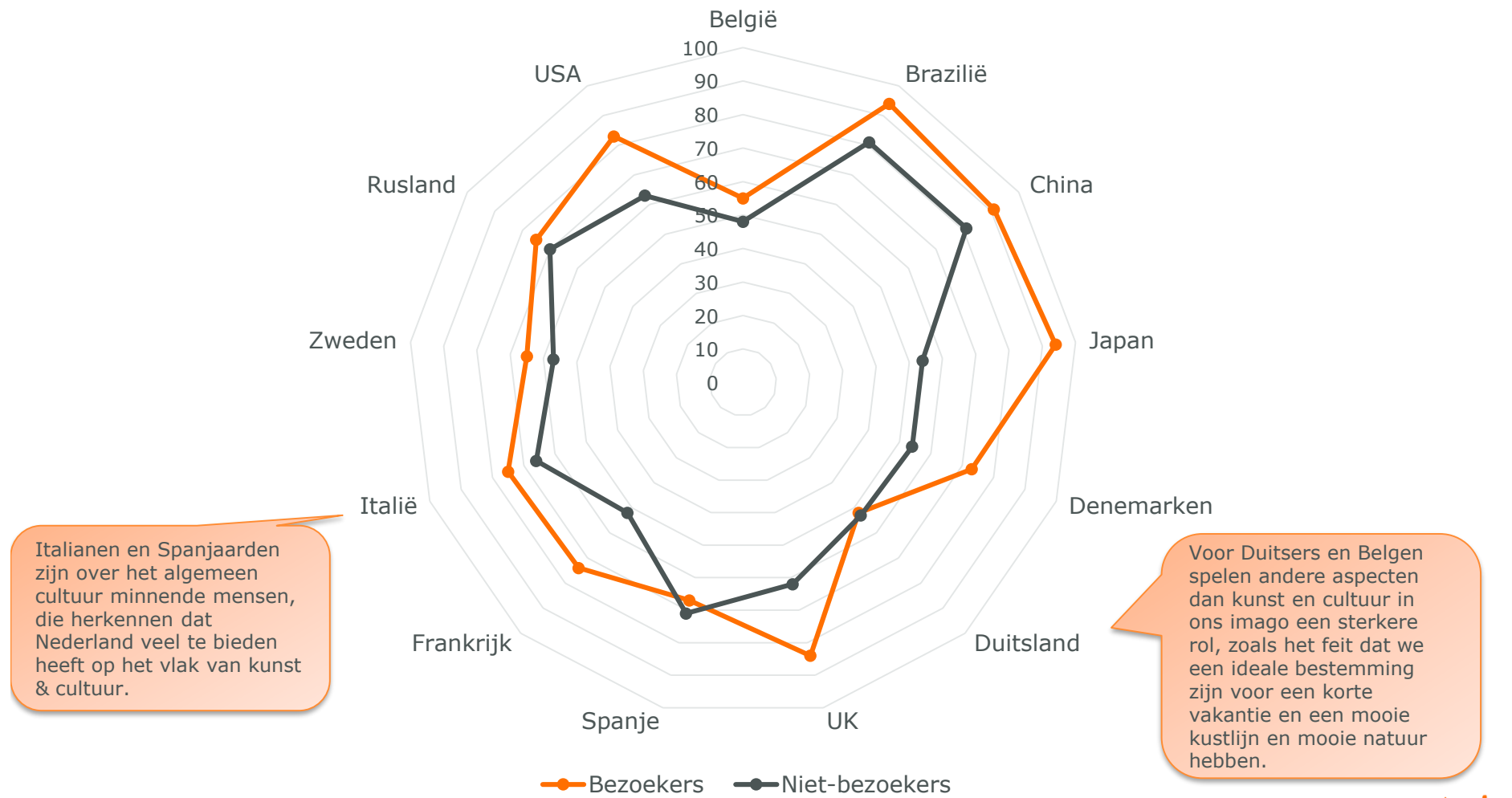
What do you think about when Holland is mentioned (as country in general, thus not specifically as holiday destination)?
Base: all respondents

Bron: NBTC, Imago Onderzoek 2012

2A. Imago van NL- “Biedt veel op het vlak van kunst en cultuur”

Mensen die al in Nederland geweest zijn, zijn vaker op de hoogte van het rijke kunst- en cultuuraanbod in ons land dan mensen die nog niet eerder geweest zijn. Vooral bezoekers uit de verder weggelegen markten en uit het Verenigd Koninkrijk geven aan dat Nederland veel te bieden heeft op dit vlak.

Italianen en Spanjaarden zijn over het algemeen cultuur minnende mensen, die herkennen dat Nederland veel te bieden heeft op het vlak van kunst & cultuur.

Voor Duitsers en Belgen spelen andere aspecten dan kunst en cultuur in ons imago een sterkere rol, zoals het feit dat we een ideale bestemming zijn voor een korte vakantie en een mooie kustlijn en mooie natuur hebben.

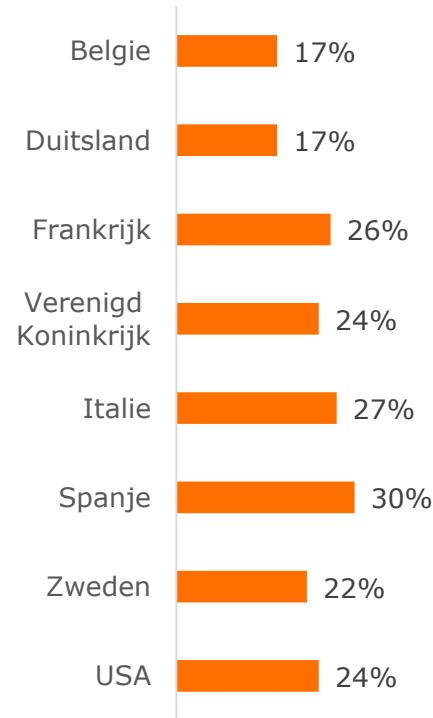
Bron: NBTC, Holland Imago onderzoek 2012

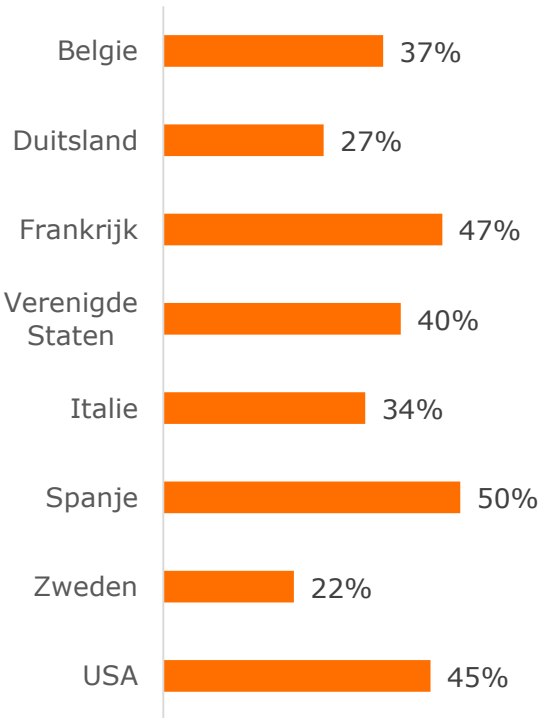
2A. Imago van Nederland – Interesse in religieus erfgoed

NBTC voert jaarlijks een bereiksmeting uit om het effect van de marketingactiviteiten te meten. In dit onderzoek zijn ook enkele vragen meegenomen omtrent het religieus erfgoed. Zo blijkt dat met name de Fransen, Italianen en de Spanjaarden interesse hebben in het thema religieus erfgoed. De Fransen en Spanjaarden vinden dit ook goed bij Nederland passen. De Italianen wat minder.

Interesse in religieus erfgoed, kerken, synagogen, kloosters en gerelateerde musea

Onderwerp past bij Nederland
% Top 2: past (erg) goed

Basis: Inwoners, 18+ uit BE, DE, FR, UK, IT, SP, SW, USA (specifieke regio's per land)
Bron: NBTC Bereiksmeting 2017

2B. Binnenlandse vakantiemarkt

- Kencijfers
- Type vakantie
- Ondernomen activiteiten

2B. Binnenlandse vakantiemarkt - kerncijfers

In 2017 hebben Nederlanders:

17,6 miljoen binnenlandse vakanties ondernomen (waarvan 3,1 miljoen op een vaste standplaats).

voor in totaal
94,8 miljoen overnachtingen.

Een binnenlandse vakantie duurde
gemiddeld 5,4 nachten.

top 3 toeristengebieden

1. Veluwe en Veluwerand (1,8 miljoen vakanties)
2. Groningse, Friese en Drentse zandgronden (1,8 miljoen vakanties)
3. West- en Midden-Brabant (1,7 miljoen vakanties)

accommodatie toeristische vakanties

bungalow/vakantiewoning
34%

hotel/motel
28%

camping
17%

profiel

Vakanties in Nederland worden relatief
veel door gezinnen met kinderen
ondernomen en personen in de hogere
sociale klassen.

organisatiegraad

alleen verblijf via intermediair 57%

alleen verblijf
rechtstreeks 21%

op de bonnefooi
19%

overig
3%

boekingswijze

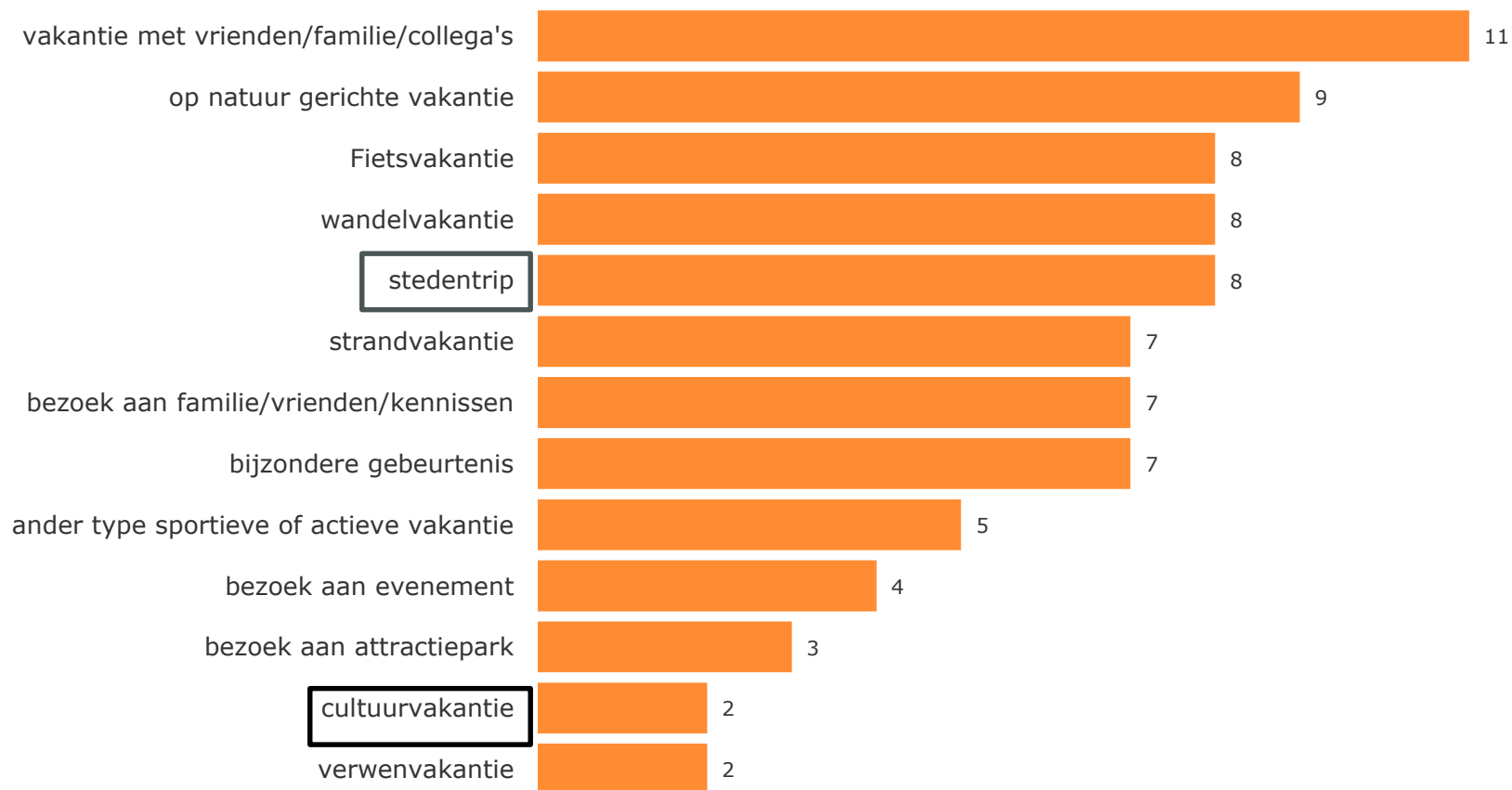
74% van de binnenlandse vakanties
wordt online geboekt

26% van de binnenlandse vakanties
wordt op een andere wijze geboekt

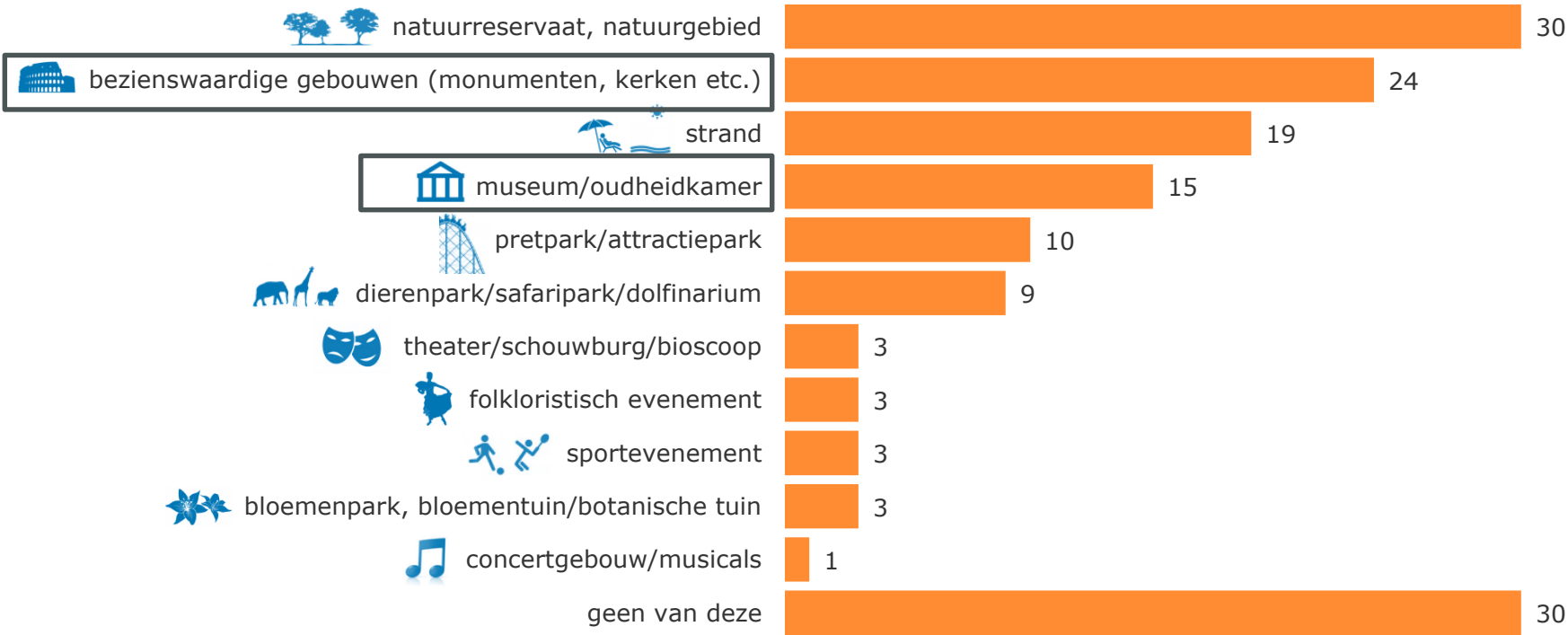
2. Binnenlandse vakantiemarkt – type vakantie

Van alle ondernomen binnenlandse vakanties door Nederlanders is circa 8% getypeerd als stedentrip en 2% betreft een cultuurvakantie.

2B. Binnenlandse vakantiemarkt – ondernomen activiteiten

Bij circa een kwart van ondernomen binnenlandse vakanties hebben Nederlanders bezienswaardige gebouwen bezocht. Een museum wordt bij 15% van alle vakanties bezocht.

■ ondernomen activiteiten (aandeel vakanties 2017 in %)

2B. Binnenlands dagtoerisme

Driekwart van de Nederlanders heeft in 2015 tijdens een dagje uit een culturele activiteit gedaan. Hieronder valt o.a. het bezoeken van monumenten en bezienswaardige gebouwen. Circa kwart van de Nederlanders geeft aan in 2015 wel eens een monument of bezienswaardig gebouw bezocht te hebben bij een vrijetijdsactiviteit waarbij men minstens 1 uur van huis is. In totaal zijn er 133 miljoen culturele activiteiten ondernomen, waarvan circa 9 miljoen activiteiten een bezoek aan een monument/bezienswaardig gebouw was.

133 miljoen culturele activiteiten

9 miljoen activiteiten monument/bezienswaardige gebouwen

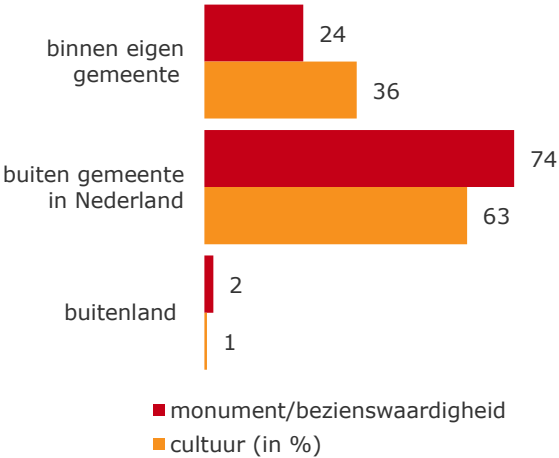
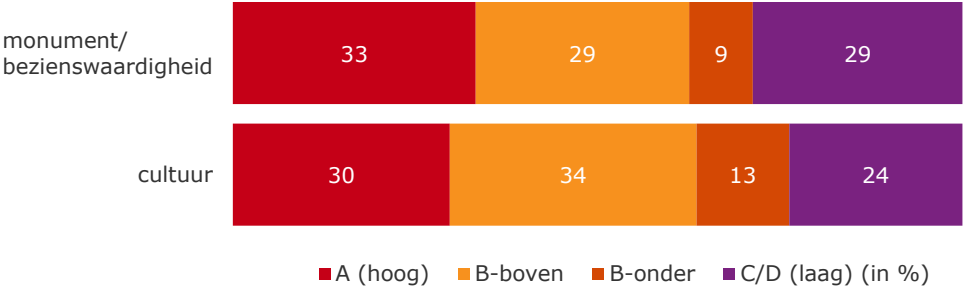
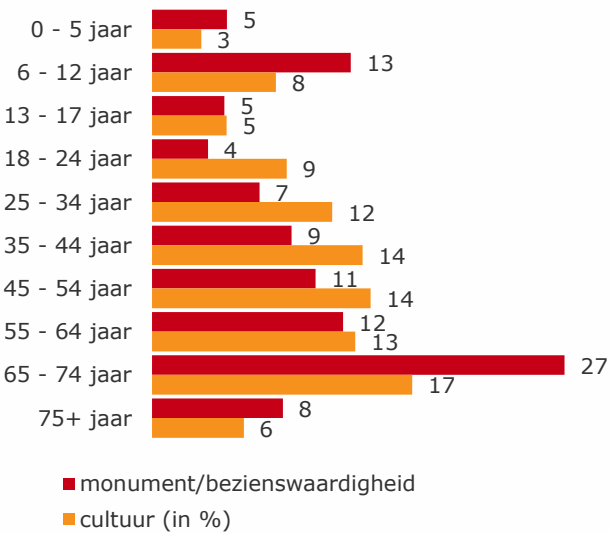
Basis: Nederlanders die een uithuizige vrijetijdsactiviteit hebben ondernomen, min. 1 uur van huis.
Bron: NBTC- NIPO Research, ContinuVrijetijdsOnderzoek (CVTO) 2015

2B. Binnenlandse dagtoerisme

Nederlanders die een monument/bezienswaardigheid hebben bezocht doen dit vaker buiten de eigen gemeente in vergelijking met andere culturele activiteiten. Ook zijn het relatief vaker 65-75 jarigen en jonge kinderen 6-12 jaar.

Nederlanders die een monument/bezienswaardigheid bezocht
profielkenmerken

De profielkenmerken van Nederlanders die een monument/bezienswaardigheid hebben bezocht zijn afgezet tegen alle Nederlanders die culturele activiteiten hebben ondernomen.

Basis: Nederlanders die een uithuizige vrijetijdsactiviteit hebben ondernomen (monument/bezienswaardigheid bezocht), min. 1 uur van huis.
Bron: NBTC- NIPO Research, ContinuVrijetijdsOnderzoek (CVTO) 2015

2C. Huidig bezoek inkomend toerisme

- Inkomend toerisme 2017
- Inkomend toerisme verwachting 2017 en 2020
- Type vakanties,
- Brand experience
- Belangrijkste ondernomen activiteiten

2C. Inkomend toerisme Nederland 2017 (1/2)

In 2017 kwamen er 11% meer bezoekers uit andere Europese landen dan het jaar ervoor, waarmee de groei iets lager ligt dan die van het totale inkomend toerisme naar ons land. De voor ons land grootste herkomstmarkt Duitsland liet met 14% een relatief hoog groeicijfer zien. De economie van Duitsland is vorig jaar het sterkst gegroeid in zes jaar. Duitsers ondernemen daardoor meer korte vakanties, waar Nederland als buurland bovengemiddeld van profiteert. De naderende Brexit heeft voornamelijk het bezoek vanuit het Verenigd Koninkrijk niet negatief beïnvloed. In 2017 heeft Nederland ongeveer 180.000 Britse verblijfsgasten méér ontvangen dan het jaar ervoor (+9%). Scandinavië laat overall 12% groei zien, net als Zwitserland en Italië. Het aantal bezoekers uit Rusland laat, na twee jaren van daling, nu weer groei zien. En is met 180.000 gasten weer bijna terug op het niveau van 2014.

Alle accommodaties	gasten (x 1.000)				+/- '17/'16
	2014	2015	2016	2017	
<i>Europa</i>	11.195	12.050	12.743	14.151	11%
- Duitsland	3.894	4.283	4.615	5.243	14%
- Verenigd Koninkrijk	1.857	1.967	2.045	2.229	9%
- België	1.828	1.965	2.132	2.224	4%
- Frankrijk	725	750	788	842	7%
- Italië	503	543	528	589	12%
- Spanje	396	432	444	467	5%
- Zwitserland	256	271	264	296	12%
- Rusland	196	152	130	180	38%
- Zweden	142	154	156	167	7%
- Denemarken	141	155	144	163	13%
- Noorwegen	125	132	115	127	10%
- Overig Europa	1.132	1.246	1.382	1.624	18%
<i>Intercontinentaal</i>	2.730	2.957	3.086	3.773	22%
Totaal	13.925	15.007	15.829	17.924	13%

Bron: Statistiek Logiesaccommodaties (SLA) CBS, bewerking NBTC

Afbakening inkomend toerisme

Het CBS registreert middels de Statistiek Logiesaccommodaties (SLA) hoeveel buitenlandse verblijfsgasten Nederland bezoeken. Basis voor deze statistiek vormen buitenlandse bezoekers die minimaal één overnachting doorbrengen in een hotel, op een bungalowpark, op een camping of in een groepsaccommodatie. Vakanties op (eigen) boten, verblijven in tweede woningen, cruises en overnachtingen in nieuwe opkomende vormen (zoals social travelling) worden niet meegenomen in de CBS-berekening. Tevens blijven dagbezoek en bezoeken aan familie, vrienden en kennissen buiten beschouwing.

Verwachting 2018

Voor 2018 verwacht NBTC een groei van het inkomend toerisme van 9% voor Nederland. Het aantal buitenlandse verblijfstoeristen zal daarmee uitkomen op zo'n 19,6 miljoen. De buurlanden zullen in absolute aantallen in 2018 verantwoordelijk zijn voor de meeste groei. Bijna de helft van de verwachte groei (+694.000 gasten) komt uit Duitsland, België en het Verenigd Koninkrijk.

De intercontinentale herkomstlanden groeien procentueel gezien bovengemiddeld.

2C. Inkomend toerisme Nederland 2017 (2/2)

In 2017 is het bezoek van de Verenigde Staten toegenomen met maar liefst 20% tot meer dan 1,4 miljoen gasten. Een groeiende aantal vliegverbindingen in combinatie met een positieve economische ontwikkeling stimuleert internationaal bezoek vanuit het Amerikaanse continent. Bezoek vanuit landen als Brazilië, Japan en China stond in 2016 nog onder druk, maar heeft zich het afgelopen jaar weer volledig hersteld. De angst voor terreur in Europa lijkt meer naar de achtergrond te zijn en in het geval van Brazilië, China en India zorgt een groeiende middenklasse voor meer internationale reizen.

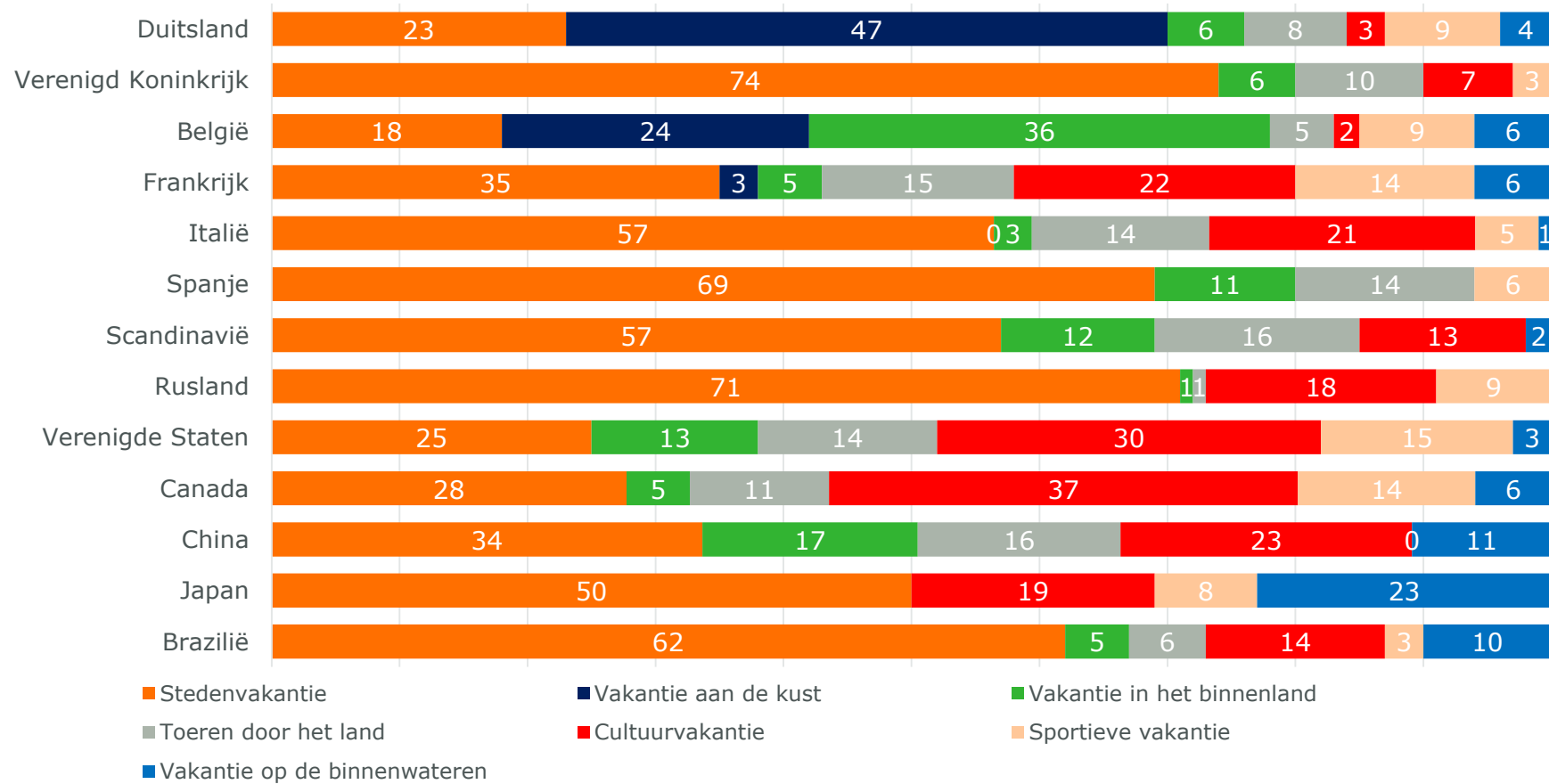
Alle accommodaties	gasten (x 1.000)				+/- '17/'16
	2014	2015	2016	2017	
<i>Europa</i>	11.195	12.050	12.743	14.151	11%
<i>Amerika</i>	1.431	1.508	1.646	2.013	22%
- USA	991	1.035	1.182	1.414	20%
- Canada	143	155	155	180	16%
- Brazilië	139	150	115	150	31%
<i>Azië</i>	976	1.130	1.103	1.373	24%
- China (incl. Hong Kong)	249	330	297	364	22%
- India	87	101	127	165	31%
- Japan	147	138	109	120	10%
- Indonesië	42	47	56	59	7%
<i>Australië en Oceanië</i>	188	189	200	235	18%
<i>Afrika</i>	135	130	137	152	11%
Totaal	13.925	15.007	15.829	17.924	13%

Bron: CBS, bewerking NBTC

2C. Internationale verblijfsgasten: type vakantie

Het merendeel van de toeristen komt naar Nederland voor een stedenvakantie. Een uitzondering vormen de Duitsers die graag aan onze kust verblijven. Vakantietypen waarbij het religieus erfgoed toerisme aansluit zijn vooral de cultuurvakantie en toeren door het land. Vooral toeristen uit Canada, de Verenigde Staten, China, Frankrijk, Italië, Rusland en Japan karakteriseren hun vakantie als een cultuurvakantie. Chinezen, Scandinaviërs, Fransen, Italianen, Spanjaarden en Amerikanen maken (ook) graag een toer door Nederland.

Bron: Onderzoek Inkomend Toerisme 2014
Basis: Internationale verblijfsgasten met een toeristisch bezoekmotief
Hoe zou u uw vakantie in Nederland willen karakteriseren?

2C. Top 5 belangrijkste ondernomen activiteiten

Land	1		2		3		4		5	
België	Fietsen	20%	Wandelen	9%	Bezoek strand / uitwaaien	8%	Stadswandeling	7%	Bezoek natuur	6%
Duitsland	Bezoek strand / uitwaaien	24%	Fietsen	9%	Stadswandeling	9%	Bezoek strand / zonnen	7%	Bezoek bijzondere historische plaatsen en gebouwen	7%
Verenigd Koninkrijk	Stadswandeling	16%	Bezoek museum	6%	Bezoek gastronomisch restaurant	6%	Bezoek bijzondere historische plaatsen en gebouwen	5%	Bezoek familie / vrienden	5%
Frankrijk	Stadswandeling	24%	Bezoek museum	12%	fietsen	6%	winkelen	6%	Bezoek bijzondere historische plaatsen en gebouwen	5%
Italië	Stadswandeling	21%	Bezoek bijzondere historische plaatsen en gebouwen	12%	Bezoek museum	12%	wandelen	9%	Bezoek gastronomisch restaurant	5%
Spanje	Wandelen	15%	Bezoek bijzondere historische plaatsen en gebouwen	15%	Stadswandeling	14%	Bezoek museum	9%	Fietsen	5%

Welke van de volgende activiteiten heeft u ondernomen in Nederland?
Bron: Onderzoek Inkomend Toerisme 2014
Basis: Internationale verblijfgasten met een toeristisch bezoekmotief

2C. Top 5 belangrijkste ondernomen activiteiten

Land	1		2		3		4		5	
Scandinavië	Stadswandeling	21%	Bezoek familie / vrienden	12%	Bezoek bollenvelden / Keukenhof	6%	Bezoek restaurant / brasserie	6%	Bezoek sport evenement	5%
Overig Europa	Stadswandeling	15%	Bezoek bijzondere historische plaatsen en gebouwen	8%	Bezoek familie / vrienden	8%	Bezoek gastronomisch restaurant	5%	Rondvaart	5%
Rusland	Stadswandeling	33%	Bezoek bijzondere historische plaatsen en gebouwen	14%	Bezoek architectonisch interessante gebouwen	8%	Bezoek museum	7%	Rondvaart	6%
Verenigde Staten	Stadswandeling	22%	Bezoek bijzondere historische plaatsen en gebouwen	12%	Bezoek museum	11%	wandelen	9%	Bezoek familie / vrienden	7%
Canada	Stadswandeling	16%	Bezoek familie / vrienden	15%	Bezoek museum	11%	wandelen	10%	Bezoek bijzondere historische plaatsen en gebouwen	7%
Brazilië	Stadswandeling	16%	Bezoek museum	15%	Wandelen	14%	Bezoek architectonisch interessante gebouwen	9%	Bezoek bijzondere historische plaatsen en gebouwen	6%

Welke van de volgende activiteiten heeft u ondernomen in Nederland?
Bron: Onderzoek Inkomend Toerisme 2014
Basis: Internationale verblijfgasten met een toeristisch bezoekmotief

2C.Top 5 belangrijkste ondernomen activiteiten

Land	1		2		3		4		5	
Japan	Bezoek museum	35%	Stadswandeling	15%	Bezoek familie / vrienden	8%	Bezoek gastronomisch restaurant	7%	Wandelen	5%
China	Stadswandeling	14%	wandelen	12%	Winkelen	11%	Bezoek bar / café	8%	Bezoek bijzondere historische plaatsen en gebouwen	7%
Overig inter continentaal	Stadswandeling	21%	wandelen	9%	Bezoek bijzondere historische plaatsen en gebouwen	7%	Bezoek museum	6%	winkelen	6%

Welke van de volgende activiteiten heeft u ondernomen in Nederland?
Bron: Onderzoek Inkomend Toerisme 2014
Basis: Internationale verblijfgasten met een toeristisch bezoekmotief

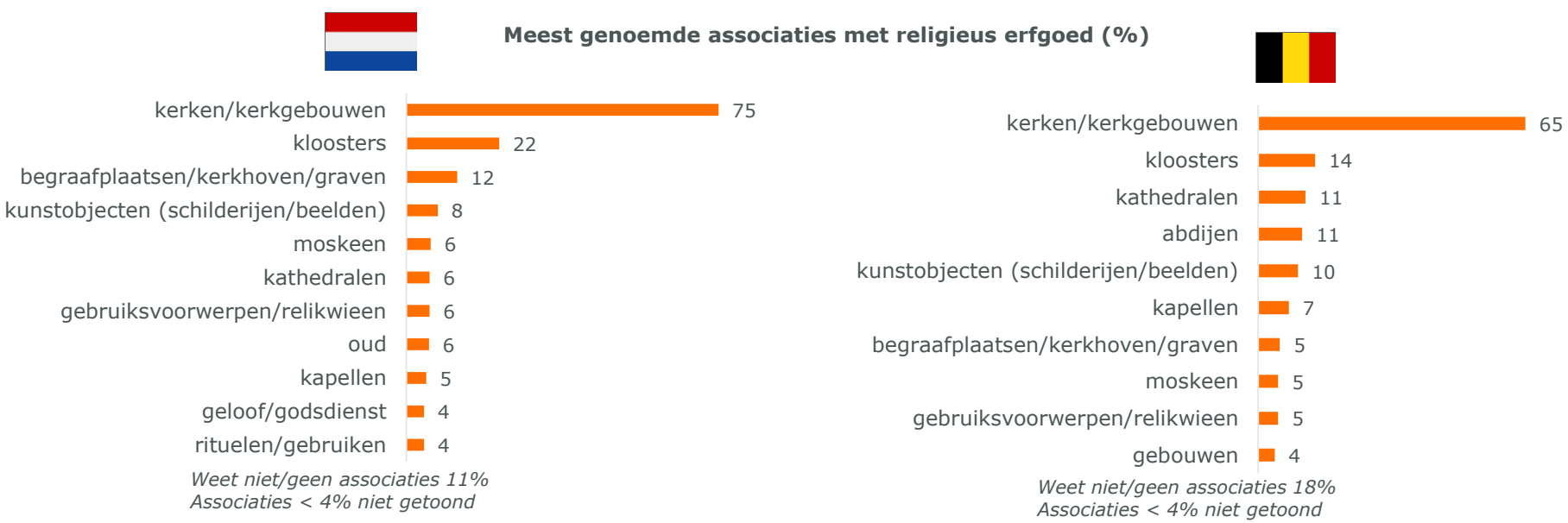

2D. Houding religieus erfgoed

- Associaties met religieus erfgoed
- Bekendheid met religieus erfgoed
- Aanbod aan religieus erfgoed

2D. Associaties met religieus erfgoed (1/2)

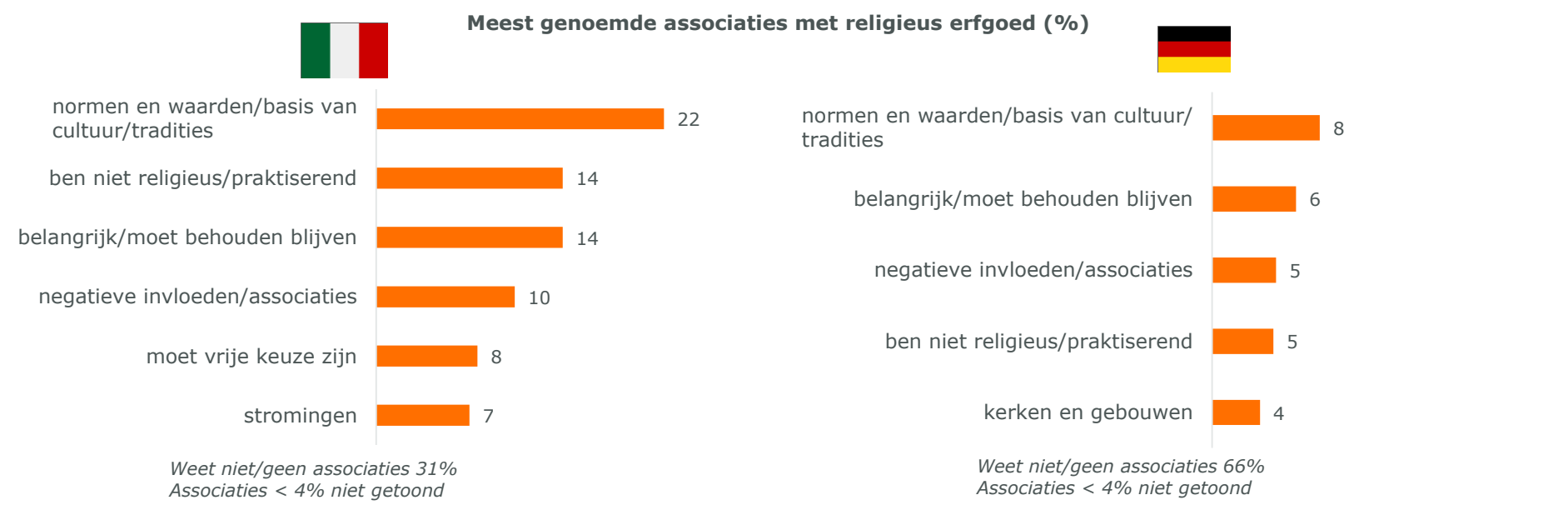
Zowel Nederlanders als Belgen denken bij religieus erfgoed het meest aan kerken en kerkgebouwen. Ook wordt de link met kloosters gelegd. Ruim 10% van de Nederlanders weet geen associatie te noemen, in België is dit 18%. Italianen en Duitsers weten vaker geen associaties te noemen, respectievelijk 31% en 66%.

Basis: Nederlanders (18+) en Belgen (18-75 jaar) die in de afgelopen 3 jaar wel eens in het buitenland op vakantie zijn geweest of een dagtocht naar een buitenlandse bestemming hebben gemaakt.
Bron: NBTC, Aanvullend onderzoek Religieus erfgoed, 2018

2D. Associaties met religieus erfgoed (2/2)

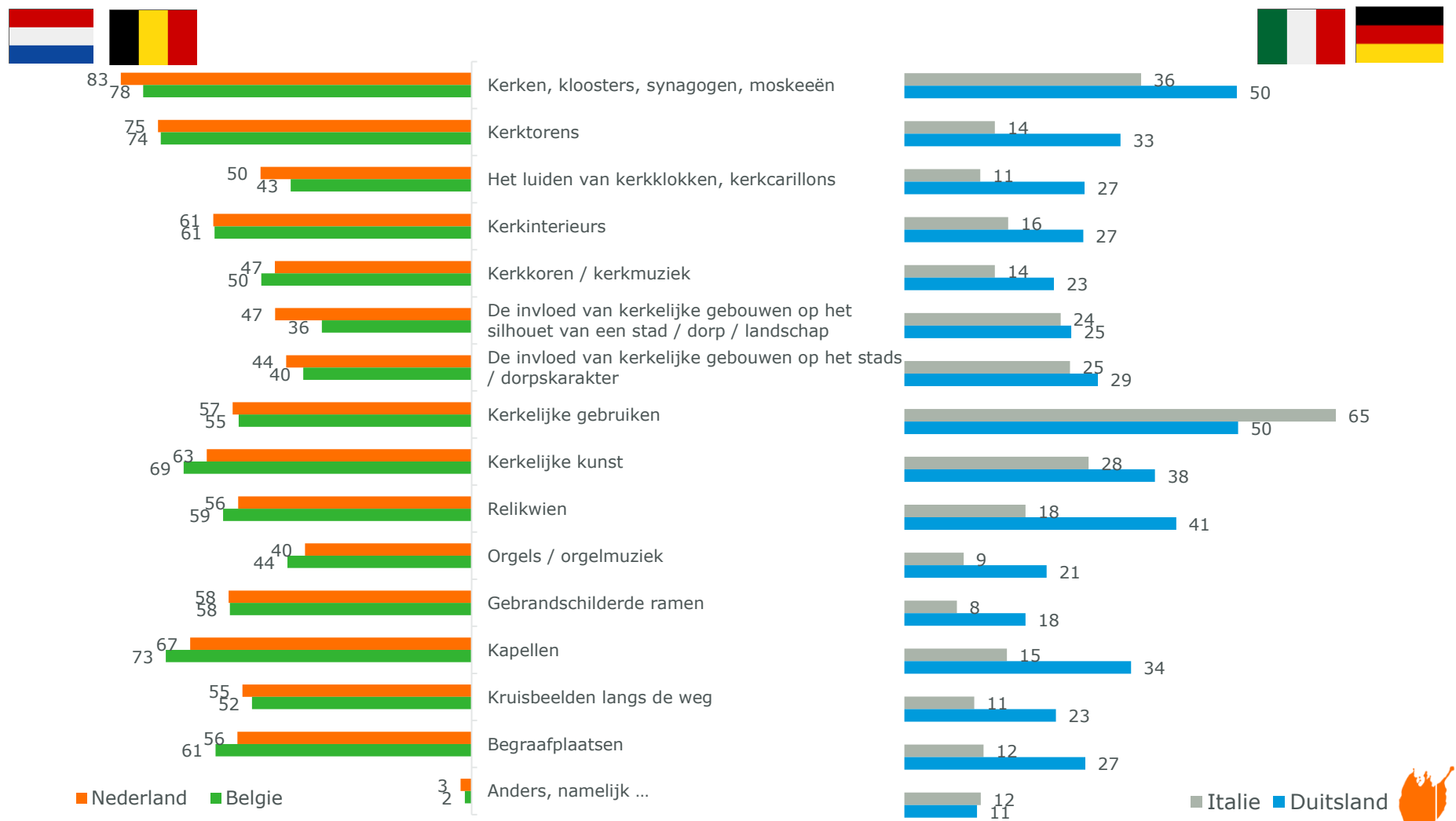
Veel Italianen en Duitsers hebben geen associatie met religieus erfgoed gegeven. Wellicht is de term "religieus erfgoed", niet dusdanig bekend bij de Duitsers en Italianen. Bij de Duitsers weet zelfs twee derde geen associaties te noemen. Bij de Italianen wordt relatief veel gedacht aan tradities en normen en waarden.

Basis: Italianen en Duitsers (18-75 jaar) die in de afgelopen 3 jaar wel eens in het buitenland op vakantie zijn geweest of een dagtocht naar een buitenlandse bestemming hebben gemaakt.
Bron: NBTC, Aanvullend onderzoek Religieus erfgoed, 2018

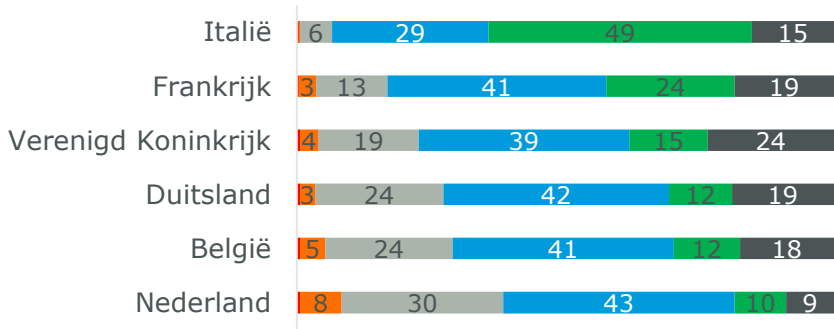
2D.Bekendheid met religieus erfgoed

Volgens de Nederlanders en de Belgen horen met name religieuze gebouwen (kerken, kloosters, kapellen, kerktorens etc.) tot het religieus erfgoed. Maar ook kerkelijke kunst wordt vaak genoemd. Onder Italianen en Duitsers worden vaak de kerkelijke gebouwen genoemd en daarnaast ook de religieuze gebouwen.

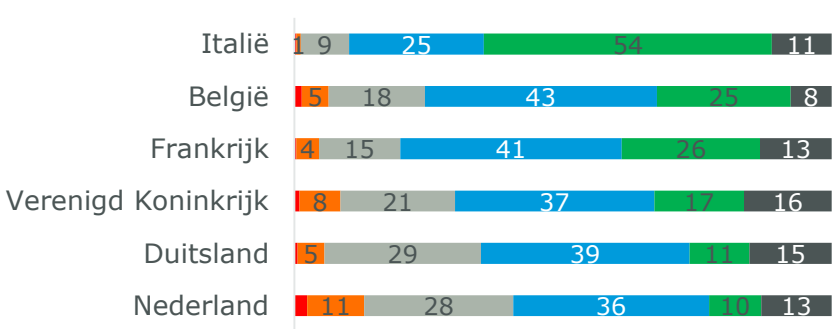

2D.Aanbod aan religieus erfgoed (1/2)

Zowel de Nederlanders, Belgen, Duitsers als Italianen vinden dat Italië het grootste aanbod heeft aan religieus erfgoed. Volgens de Nederlanders en Belgen heeft Nederland relatief gezien het kleinste aanbod. Maar nog steeds geeft circa de helft aan dat het aanbod groot tot zeer groot is. Slechts 8% van de Nederlanders en 13% van de Belgen vindt het aanbod (zeer) klein.

■ Zeer klein ■ Klein ■ Noch klein, noch groot ■ Groot ■ Zeer groot ■ Weet niet

■ Zeer klein ■ Klein ■ Noch klein, noch groot ■ Groot ■ Zeer groot ■ Weet niet

Respondenten hebben bij deze vraag de onderstaande toelichting gekregen:

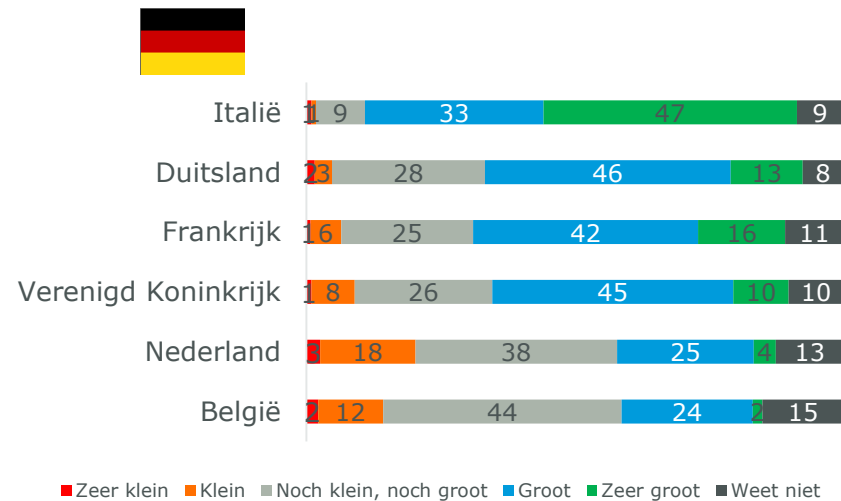
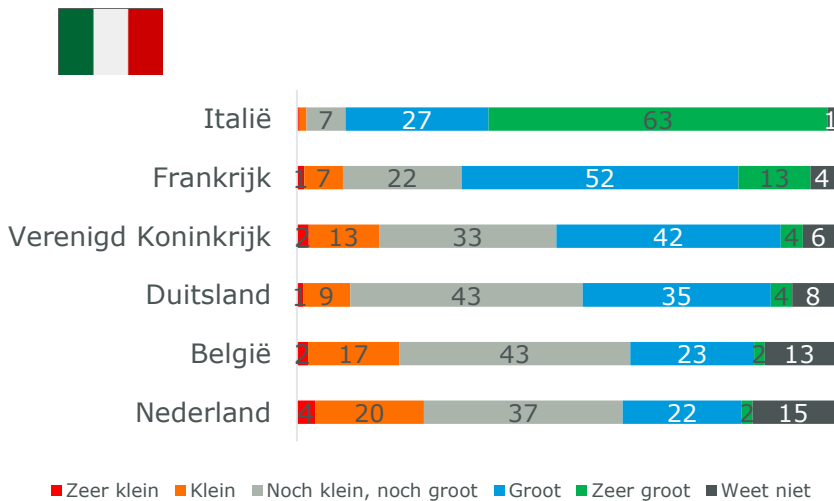
"Onder religieus erfgoed verstaan we het geheel van religieuze gebouwen (kerken, kloosters, synagogen, moskeeën) inclusief de kunst in de gebouwen, musea gewijd aan kerkelijke kunst en religieuze gebruiken."

Basis: Nederlanders (18+) en Belgen (18-75 jaar)
Bron: NBTC, Aanvullend onderzoek Religieus erfgoed, 2018

2D. Aanbod aan religieus erfgoed (2/2)

Italianen en Duitsers vinden het aanbod in Italië het grootst. Een kwart van de Italianen vindt het aanbod in Nederland (zeer) klein. Volgens de Duitsers is het aanbod in België het kleinst (14%).

Respondenten hebben bij deze vraag de onderstaande toelichting gekregen:

"Onder religieus erfgoed verstaan we het geheel van religieuze gebouwen (kerken, kloosters, synagogen, moskeeën) inclusief de kunst in de gebouwen, musea gewijd aan kerkelijke kunst en religieuze gebruiken."

Basis: Nederlanders (18+) en Belgen (18-75 jaar)
Bron: NBTC, Aanvullend onderzoek Religieus erfgoed, 2018

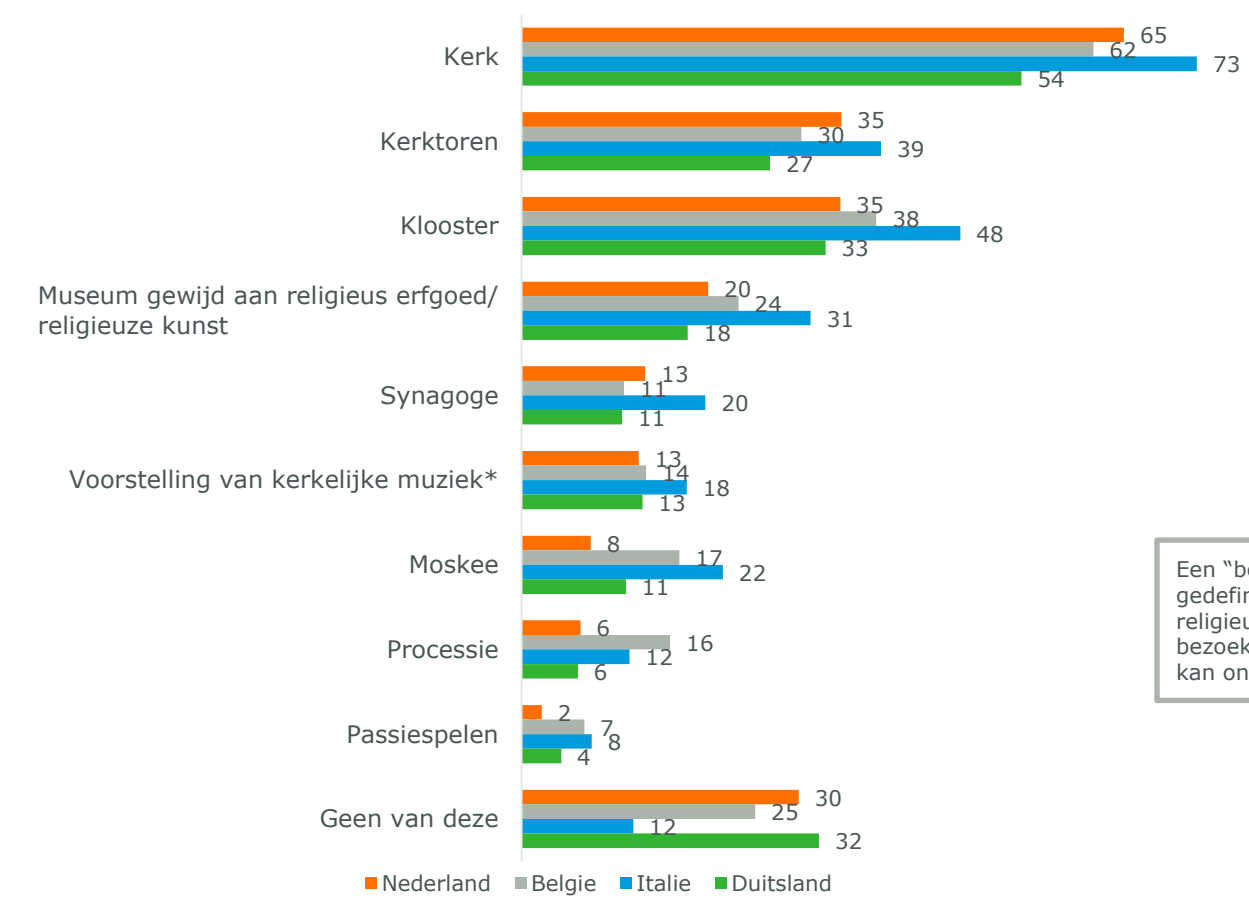

E. Bezoekgedrag religieus erfgoed

- Bezoek aan religieus erfgoed
- Informatie over aanbod religieus erfgoed

2E. Bezoek aan religieus erfgoed (1/4)

De meeste Italianen, Duitsers, Nederlanders en Belgen bezoeken tijdens hun vakantie/dagtocht religieuze gebouwen en activiteiten. Vaak zijn dit de religieuze gebouwen, waarbij vooral kerken, kerktorens en kloosters worden bezocht. Onder Italianen is het bezoek het grootst. Zij bezoeken ook relatief vaak een museum gewijd aan religieus erfgoed.

Een "bezoek" is in deze vraag breed gedefinieerd; de bezoeker kan zowel het religieus erfgoed zijn binnen gegaan, als een bezoek om de "buitenkant" te bekijken. Ook dat kan onder een bezoek zijn verstaan.

2E. Bezoek aan religieus erfgoed (1/4)

De reden voor een bezoek aan een kerk, klooster, synagoge of moskee verschilt. Vaak wordt het gebouw bekeken, maar anderen zijn geïnteresseerd in de cultuur, kunst en geschiedenis. Ook geven enkelen aan een bezoek te brengen om een kaarsje op te steken.

Waarom loopt u wel eens een kerk, klooster, synagoge of moskee binnen tijdens een vakantie?

Basis: Nederlanders, Italianen, Belgen en Duitsers (18-75 jaar) die een kerk, synagoge, klooster of moskee hebben bezocht
Bron: NBTC, Aanvullend onderzoek Religieus erfgoed, 2018

2E. Bezoek aan religieus erfgoed (2/4)

Interesse in architectuur is voor de Nederlanders en Belgen een belangrijke reden om religieus erfgoed te bezoeken tijdens een vakantie/dagtocht. Ook de rust en de sfeer speelt hierbij een belangrijke rol. Daarnaast is er ook een mate van algemene nieuwsgierigheid naar het religieus erfgoed en heeft men interesse in de cultuur van een land.

Basis: Nederlanders en Belgen (18-75 jaar) die religieuze gebouwen en activiteiten bezoeken tijdens hun vakantie/dagtocht.

Bron: NBTC, Aanvullend onderzoek Religieus erfgoed, 2018

Vraag: Wat is voor u de belangrijkste reden voor een bezoek aan een kerk(toren), synagoge?

2E. Bezoek aan religieus erfgoed (3/4)

Ook bij de Italianen en de Duitsers is de interesse in architectuur de belangrijkste reden om religieus erfgoed te bezoeken tijdens een vakantie/dagtocht. Daarnaast speelt de interesse in cultuur, geschiedenis en kerkinterieurs een belangrijke rol. Bij de Duitsers wordt ook de rust en sfeer als een belangrijke reden gezien, bij de Italianen de interesse in (religieuze) kunst.

84%

van de Italianen bezoekt een kerk(toren), synagoge, klooster en/of moskee tijdens vakantie/dagtocht.

65%

van de Duitsers bezoekt een kerk(toren), synagoge, klooster en/of moskee tijdens vakantie/dagtocht.

Basis: Italianen en Duitsers (18-75 jaar) die religieuze gebouwen en activiteiten bezoeken tijdens hun vakantie/dagtocht.

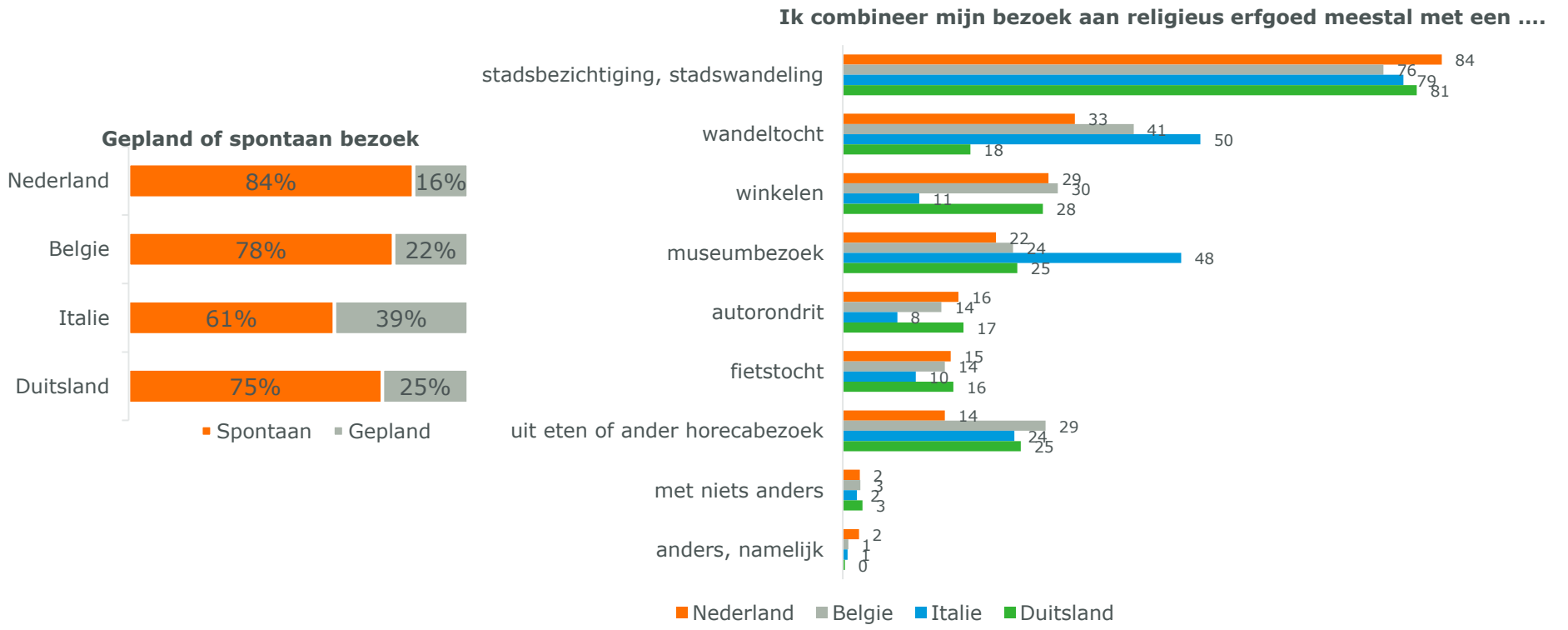
Bron: NBTC, Aanvullend onderzoek Religieus erfgoed, 2018

Vraag: Wat is voor u de belangrijkste reden voor een bezoek aan een kerk(toren), synagoge ?

2E. Bezoek aan religieus erfgoed (4/4)

Religieuze gebouwen worden vaak spontaan bezocht tijdens een vakantie/dagtocht. Italianen plannen dit bezoek wel vaker vooraf in vergelijking met de andere landen. Over het algemeen wordt een bezoek gecombineerd met een stadswandeling, wandeltocht en winkelen (uitgezonderd Italianen). Italianen combineren dit geregeld met een museumbezoek.

2E.Informatie over aanbod religieus erfgoed (1/2)

Italianen laten zich vooraf goed informeren over het aanbod aan religieus erfgoed, meer dan inwoners van de andere landen. Vaak wordt de website van de (plaatselijke) toeristenbureaus geraadpleegd, gevolgd door informatiefolders of reisgidsen. Nederlanders laten zich het minst informeren over het aanbod religieus erfgoed.

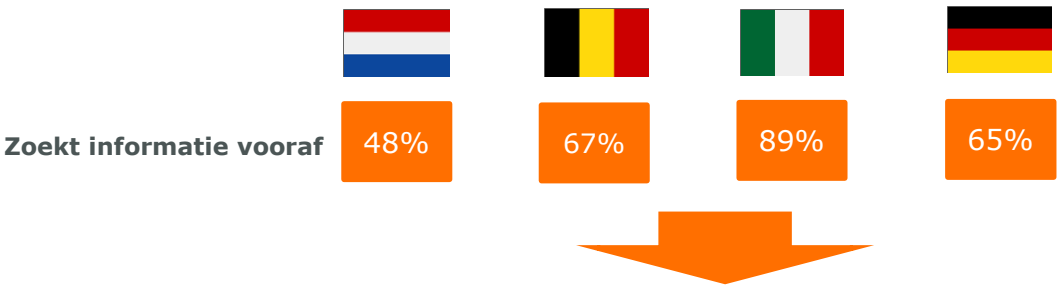
Nederland	België	Italië	Duitsland
via website van (plaatselijk) toeristenbureau 24%	via website van (plaatselijk) toeristenbureau 33%	via website van (plaatselijk) toeristenbureau 52%	via website van (plaatselijk) toeristenbureau 35%
informatiefolders bij (plaatselijke) toeristenbureau 19%	informatiefolders bij (plaatselijke) toeristenbureau 27%	via reisgidsen 46%	via reisgidsen 31%
via reisgidsen 17%	via reisgidsen 25%	via familie, vrienden, kennissen 21%	informatiefolders bij (plaatselijke) toeristenbureau 24%
via familie, vrienden, kennissen 15%	via familie, vrienden, kennissen 19%	informatiefolders bij (plaatselijke) toeristenbureau 20%	via familie, vrienden, kennissen 19%
via (reis) programma's op tv 10%	via (reis) programma's op tv 10%	via (reis)magazines 16%	via (reis) programma's op tv 12%
zoekt geen informatie vooraf (29%) geen interesse in religieus erfgoed (23%)	zoekt geen informatie vooraf (16%) geen interesse in religieus erfgoed (17%)	zoekt geen informatie vooraf (5%) geen interesse in religieus erfgoed (6%)	zoekt geen informatie vooraf (15%) geen interesse in religieus erfgoed (20%)

Basis: Nederlanders, Italianen, Belgen en Duitsers (18-75 jaar)
Bron: NBTC, Aanvullend onderzoek Religieus erfgoed, 2018

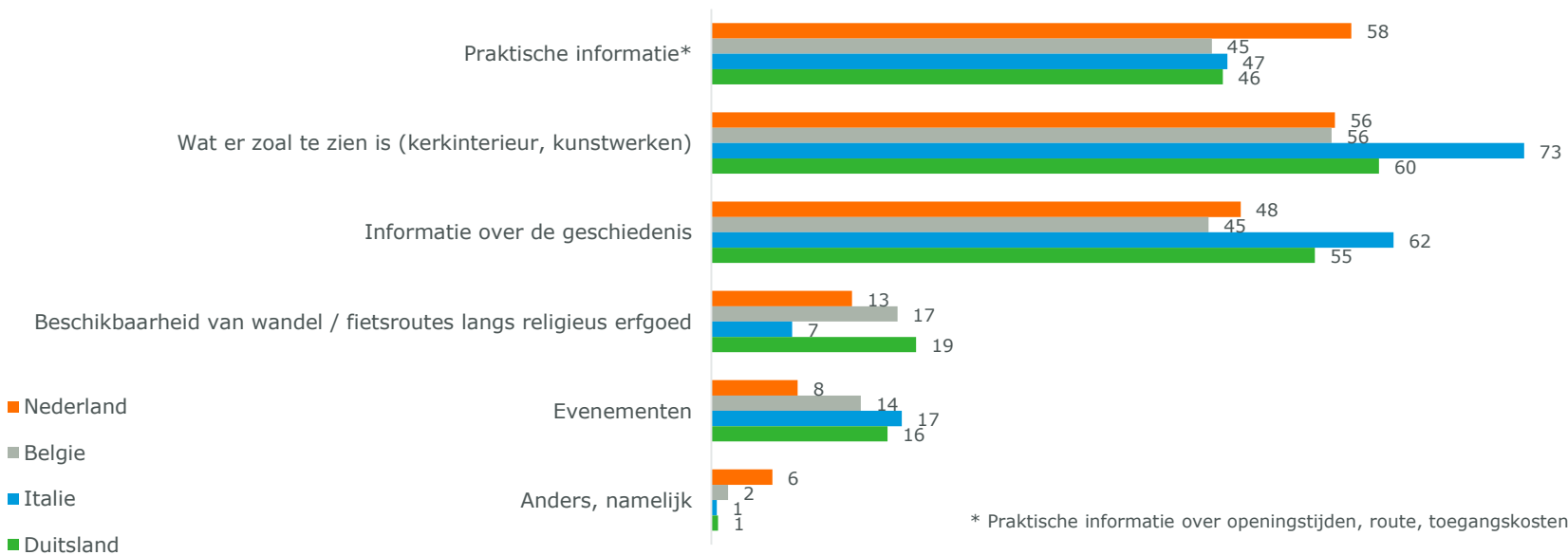

2E. Informatie over aanbod religieus erfgoed (2/2)

Er wordt vooral naar praktische informatie gezocht, zoals informatie over openingstijden. Ook naar informatie over wat er zoal te zien is bij het religieus erfgoed wordt gezocht, vooral Italianen vinden dit belangrijk. Hetzelfde geldt voor informatie over de geschiedenis.

Naar welke informatie bent u op zoek?

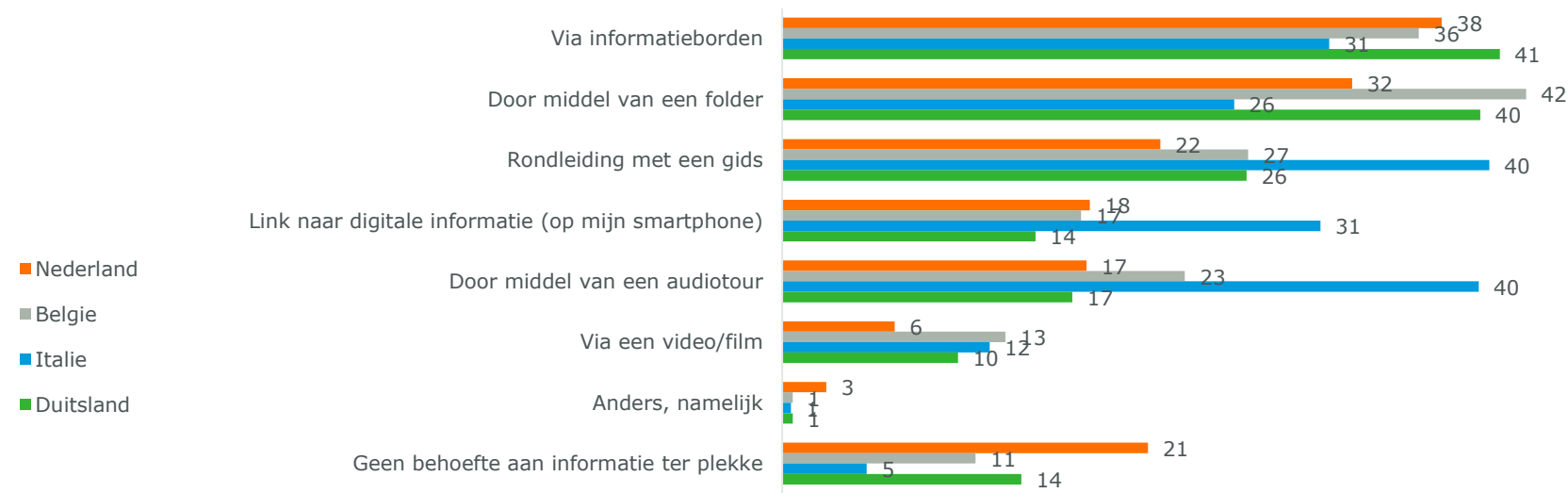
* Praktische informatie over openingstijden, route, toegangskosten etc.

Basis: Nederlanders, Italianen, Belgen en Duitsers (18-75 jaar), die vooraf informatie zoeken over religieus erfgoed.
Bron: NBTC, Aanvullend onderzoek Religieus erfgoed, 2018

2E. Informatie over aanbod religieus erfgoed (2/2)

Er wordt vooral voorkeur gegeven om geïnformeerd te worden via informatieborden en door middel van folders. Italianen vinden informatie via een audiotour, een rondleiding met een gids en via de smartphone belangrijker dan de andere landen. Belgen zijn ook iets traditioneler in de informatiebehoefte.

Voorkeur manieren om geïnformeerd te worden voor bezoek aan kerk, klooster, synagoge of moskee

Basis: Nederlanders, Italianen, Belgen en Duitsers (18-75 jaar), die wel eens een kerk, klooster, synagoge of moskee bezoeken tijdens vakantie.
(NL: 48%, BE: 67%, IT: 84%, DE: 67%)
Bron: NBTC, Aanvullend onderzoek Religieus erfgoed, 2018

Religieus erfgoed in Nederland

- Associaties met Nederlands religieus erfgoed
- Bezoek aan religieus erfgoed in Nederland
- Beoordeling bezoek religieus erfgoed in Nederland
- Bekendheid kerken / musea in Nederland
- Interesse thema's religieus erfgoed
- Stellingen religieus erfgoed in Nederland

2F. Associaties met Nederlandse religieus erfgoed

Net als bij associaties met religieus erfgoed in het algemeen, kunnen de meeste Belgen, Duitsers en Italianen ook geen associaties noemen met het religieus erfgoed in Nederland. Nederlanders associëren het religieus erfgoed vaak met kerken/kerkgebouwen.

Meest genoemde associaties met religieus erfgoed in Nederland

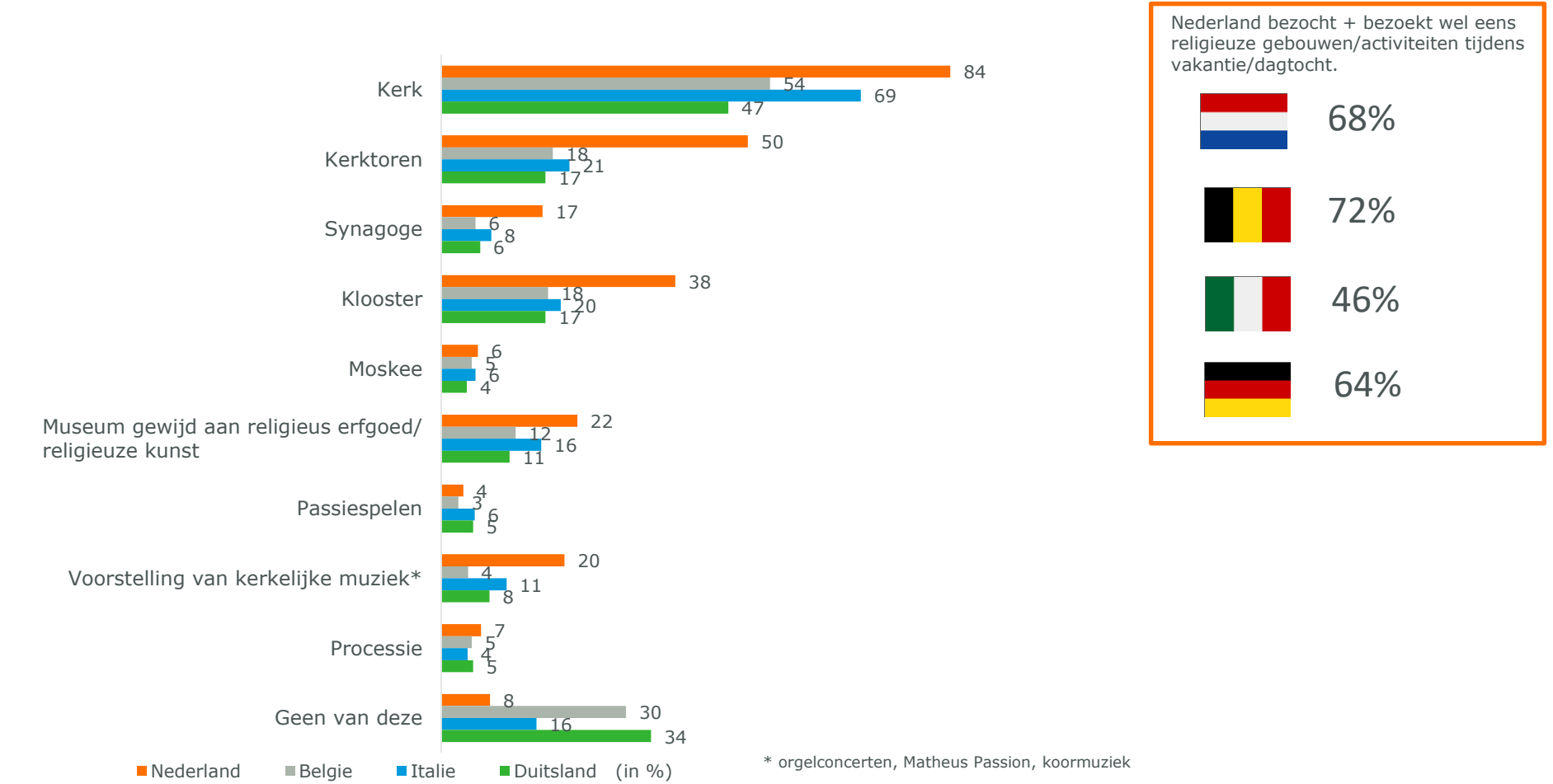
			
Nederland	België	Italië	Duitsland
Kerken/kerkgebouwen 43%	Kerken/kerkgebouwen 27%	Stromingen 12%	Kerken/kerkgebouwen 29%
Rituelen/gebruiken 8%	Stromingen 15%	Kerken/kerkgebouwen 7%	Stromingen 5%
Kloosters 8%			
Kunstobjecten (schilderijen/beelden) 7%			
In ieder(e) dorp/stad/straatbeeld 7%			
Weet niet + geen associaties (28%)	Weet niet + geen associaties (55%) Associaties < 4% niet opgenomen	Weet niet + geen associaties (71%) Associaties < 4% niet opgenomen	Weet niet + geen associaties (56%) Associaties < 4% niet opgenomen

Basis: Nederlanders, Italianen, Belgen en Duitsers (18-75 jaar)
Bron: NBTC, Aanvullend onderzoek Religieus erfgoed, 2018

2F. Bezoek aan religieus erfgoed in Nederland

Belgen, Duitsers en Italianen die in Nederland zijn geweest hebben vaak een of meerdere religieuze gebouwen bezocht. Ook Nederlanders hebben diverse religieuze gebouwen in eigen land bezocht. De voorgelegde religieuze activiteiten worden relatief minder vaak bezocht. En als bezocht, dan relatief vaak door Nederlanders.

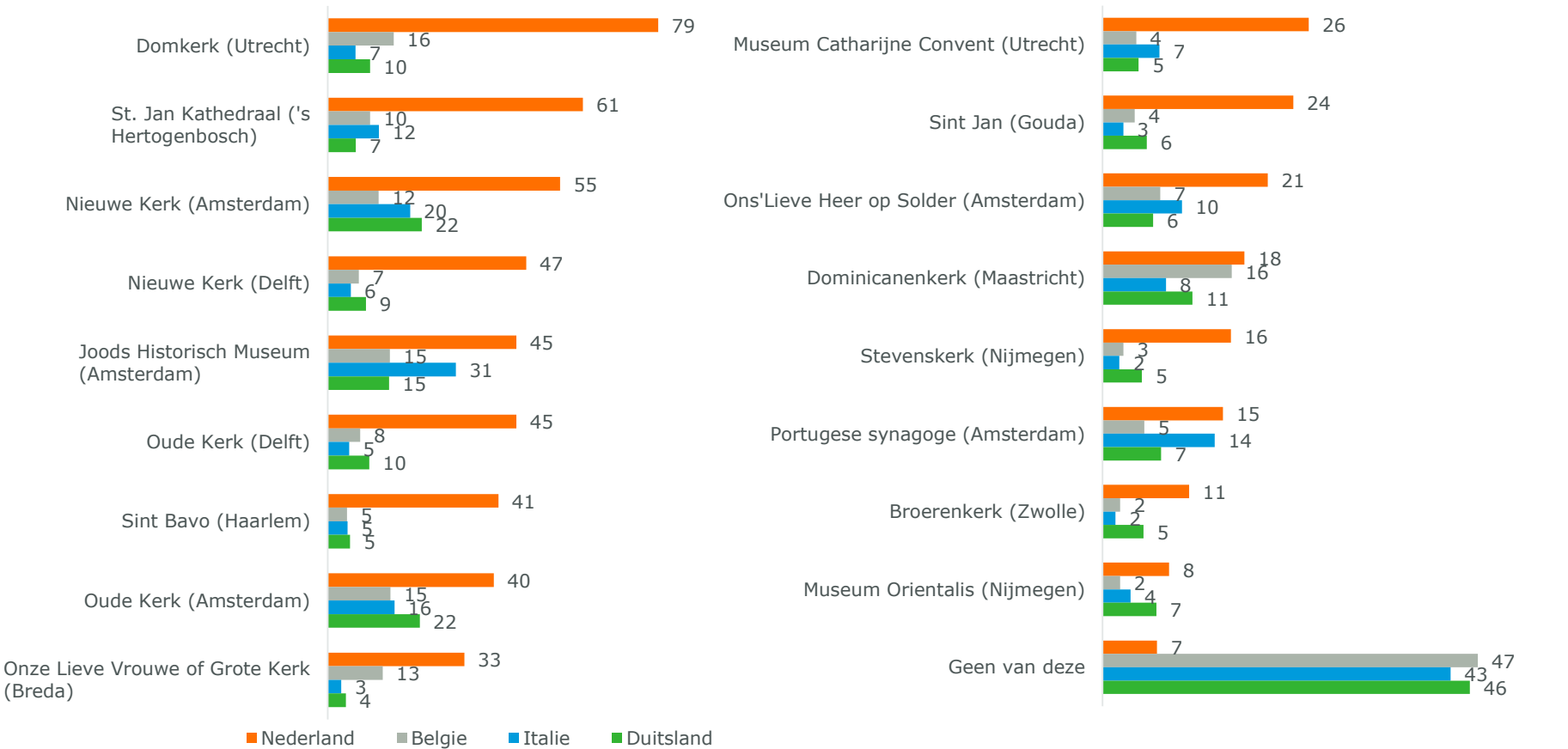

Basis: Nederlanders, Italianen, Belgen en Duitsers (18-75 jaar) die Nederland wel eens bezocht hebben voor vakantie/dagtocht én die religieuze gebouwen/activiteiten bezoekt tijdens een vakantie/dagtocht
Bron: NBTC, Aanvullend onderzoek Religieus erfgoed, 2018

2F. Bekendheid kerken/musea in Nederland

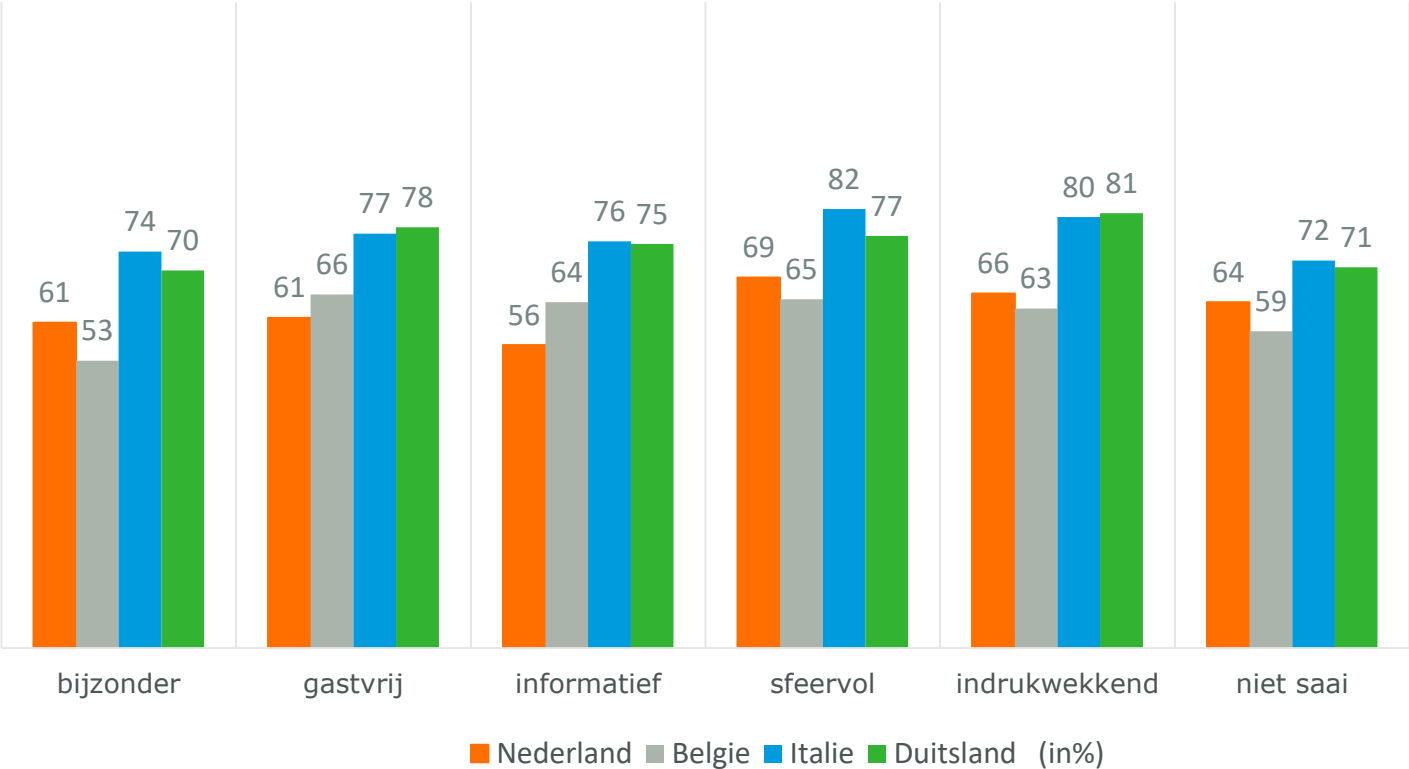
Bijna de helft van de Belgen, Italianen en Duitsers zijn niet bekend met de voorgelegde kerken/musea in Nederland. Onder Nederlanders is de bekendheid wel hoog. Ruim 9 op de 10 Nederlanders kent één of meerdere kerken/musea. De Dom in Utrecht is het meest bekend, gevolgd door de St. Jan Kathedraal en Nieuwe Kerk in Amsterdam.

Basis: Nederlanders, Italianen, Belgen en Duitsers (18-75 jaar)
Bron: NBTC, Aanvullend onderzoek Religieus erfgoed, 2018

2F. Beoordeling bezoek religieus erfgoed in Nederland

Italianen en Duitsers beoordelen het laatste bezoek aan religieus erfgoed in Nederland hoger dan de Nederlanders en Belgen. Vooral op sfeervol en indrukwekkend scoort het religieus erfgoed hoog. Nederlanders vonden hun laatste bezoek aan religieus erfgoed relatief minder informatief, de Belgen iets minder bijzonder en saaier.

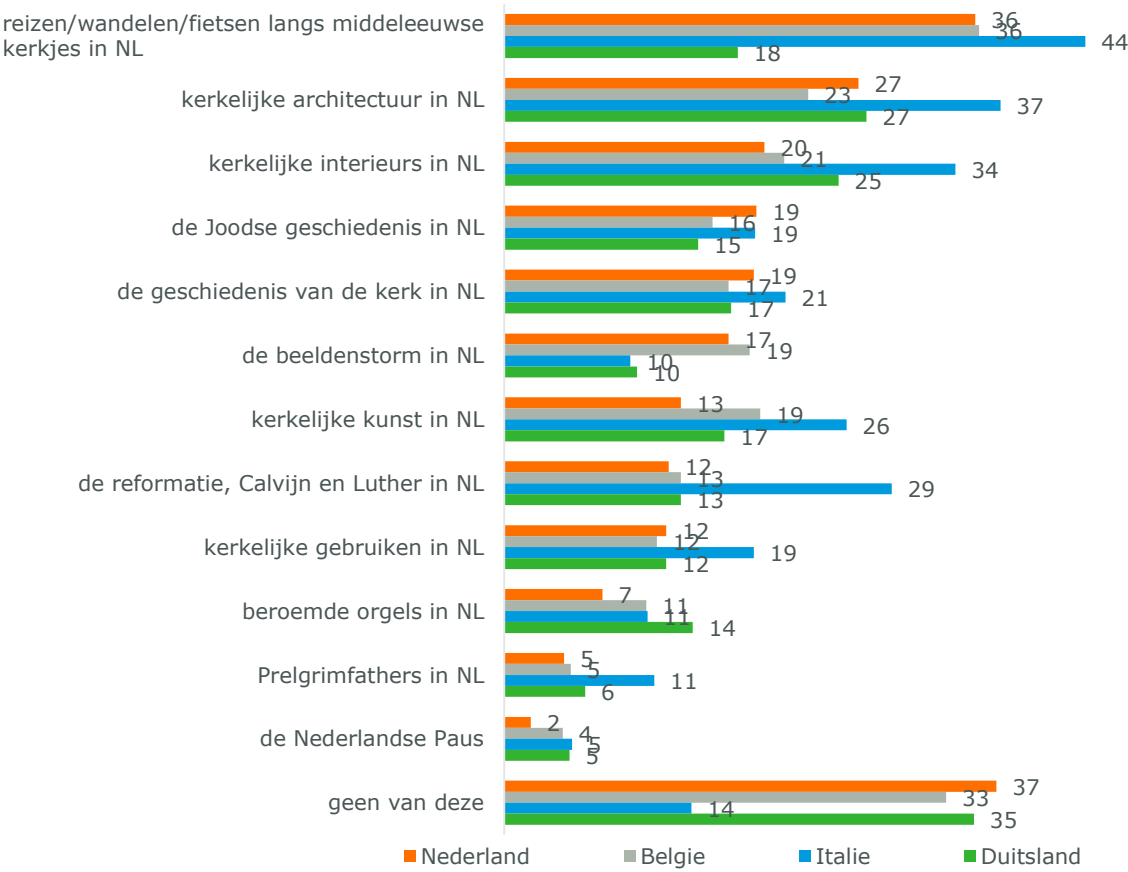
Basis: Nederlanders, Italianen, Belgen en Duitsers (18-75 jaar) die wel eens een religieuze gebouwen heeft bezocht in NL. (NL: 61%, BE: 47%, IT: 36%, DE: 40%)
Bron: NBTC, Aanvullend onderzoek Religieus erfgoed, 2018

2F. Interesse thema's religieus erfgoed (1/2)

Nederlanders, Belgen en Italianen zijn het meest geïnteresseerd in reizen/wandelen/fietsen langs middeleeuwse kerkjes in Nederland, gevolgd door de architectuur, interieurs en geschiedenis van kerken. Duitsers hebben vooral interesse in de architectuur en interieurs. Italianen hebben ook een sterke interesse in de reformatie, Calvinj en Luther en de kerkelijke kunst.

Alle Nederlanders, Italianen, Belgen en Duitsers:

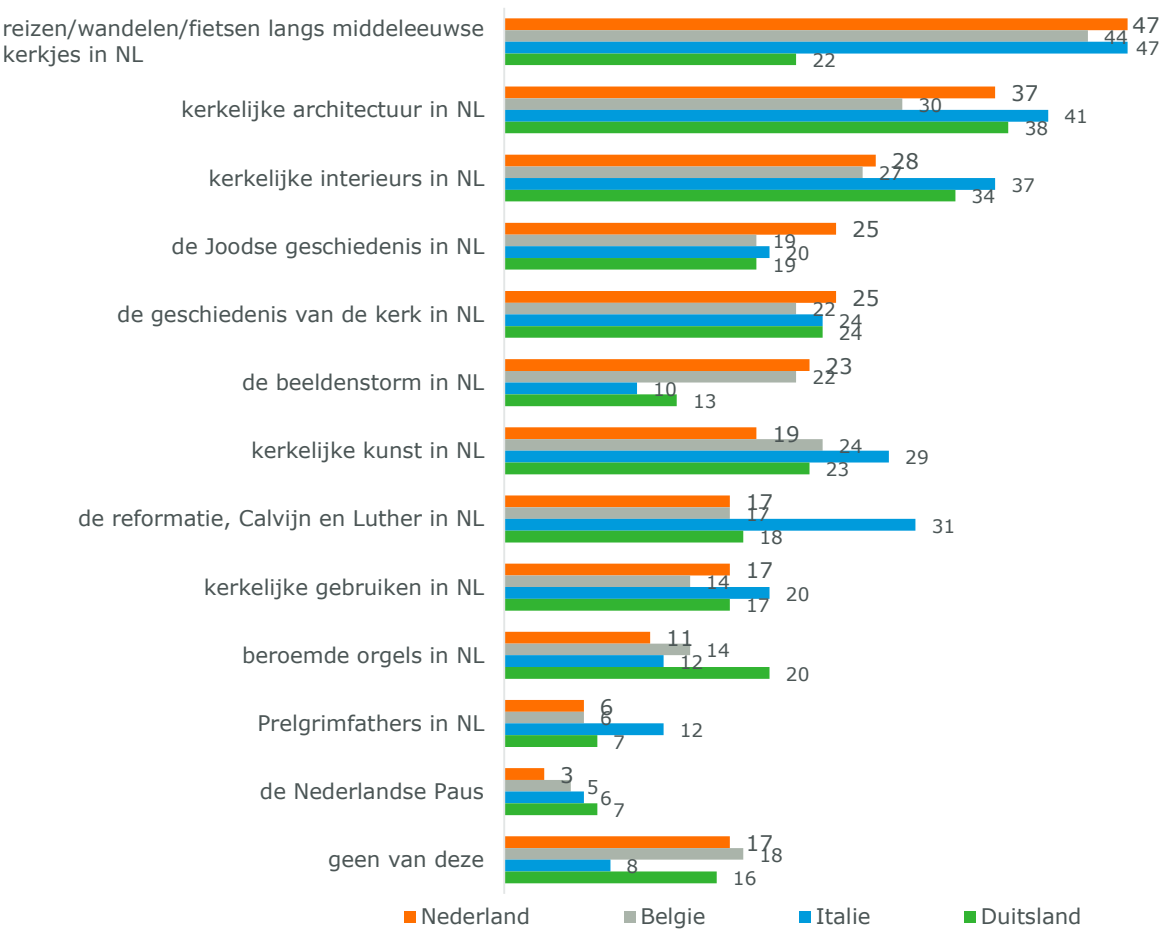
Basis: Nederlanders, Italianen, Belgen en Duitsers (18-75 jaar).
Bron: NBTC, Aanvullend onderzoek Religieus erfgoed, 2018

2F. Interesse thema's religieus erfgoed (1/2)

Indien er een selectie wordt gemaakt van Nederlanders, Belgen en Italianen die tijdens vakantie/dagtocht, religieus erfgoed bezoekt wordt de interesse in reizen/wandelen/fietsen langs middeleeuwse kerkjes in Nederland nog groter, gevolgd door de architectuur, interieurs en geschiedenis van kerken. Duitsers hebben vooral interesse in de architectuur en interieurs. Italianen hebben ook een sterke interesse in de reformatie, Calvijn en Luther en de kerkelijke kunst.

Nederlanders, Italianen, Belgen en Duitsers die tijdens vakantie/dagtocht religieus erfgoed bezoekt (NL: 77%, BE: 75% , IT 88%:, DE: 68%)

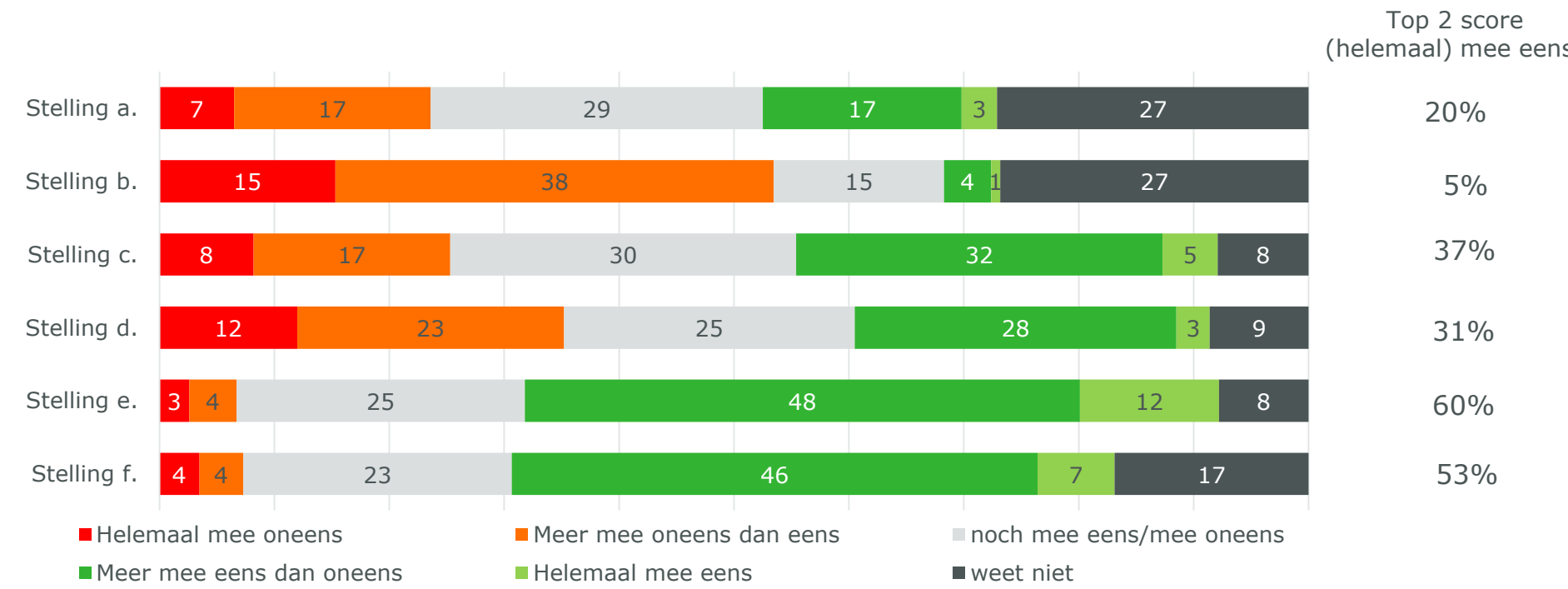
Basis: Nederlanders, Italianen, Belgen en Duitsers (18-75 jaar) die tijdens vakantie religieus erfgoed bezoekt.
Bron: NBTC, Aanvullend onderzoek Religieus erfgoed, 2018

2F. Stellingen religieus erfgoed in Nederland (1/4)

Nederlanders vinden overduidelijk dat kerkelijke gebouwen bijdragen aan de toeristische aantrekkelijkheid van een stad, dorp of landschap. Daarnaast vinden Nederlanders dat er veel kerken zijn die de moeite waard zijn. Over de betaling van een vergoeding voor het bezoek zijn de meningen verdeeld. Ruim een derde van de Nederlanders vindt het interessant om een kerk te bezoeken die een andere functie heeft gekregen, een kwart vindt dit niet interessant.

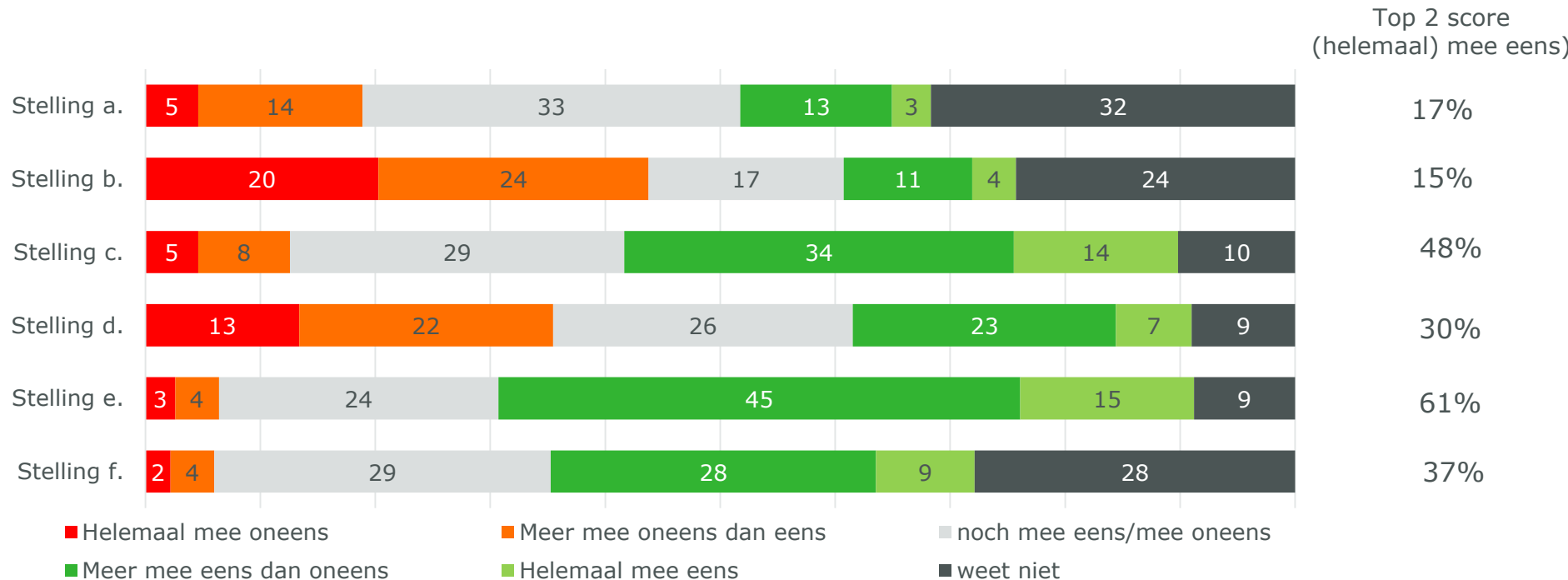
Stellingen

- a. Ik sta vaak voor een gesloten deur als ik een kerk in Nederland wil bezoeken
- b. Bij het bezoek aan een kerk in Nederland is vaak geen informatie in mijn eigen taal aanwezig
- c. Ik vind het interessant om kerken te bezoeken die een andere functie hebben gekregen
- d. Ik vind het geen probleem om voor een bezoek aan een kerk een kleine vergoeding te betalen
- e. Kerkelijke gebouwen dragen in hoge mate bij aan de toeristische aantrekkelijkheid van een stad, dorp of landschap
- f. Nederland heeft veel interessante kerken die het waard zijn om te bezoeken

2F. Stellingen religieus erfgoed in Nederland (2/4)

Ook Belgen vinden dat kerkelijke gebouwen bijdragen aan de toeristische aantrekkelijkheid van een stad, dorp of landschap. Net als de Nederlanders zijn ook de Belgen verdeeld over een eventuele betaling van een kleine vergoeding. De Belgen hebben geen uitgesproken mening over de aanwezigheid van veel interessante kerken in Nederland.

Stellingen

- Ik sta vaak voor een gesloten deur als ik een kerk in Nederland wil bezoeken
- Bij het bezoek aan een kerk in Nederland is vaak geen informatie in mijn eigen taal aanwezig
- Ik vind het interessant om kerken te bezoeken die een andere functie hebben gekregen
- Ik vind het geen probleem om voor een bezoek aan een kerk een kleine vergoeding te betalen
- Kerkelijke gebouwen dragen in hoge mate bij aan de toeristische aantrekkelijkheid van een stad, dorp of landschap
- Nederland heeft veel interessante kerken die het waard zijn om te bezoeken

Basis: Belgen (18-75 jaar)

Bron: NBTC, Aanvullend onderzoek Religieus erfgoed, 2018

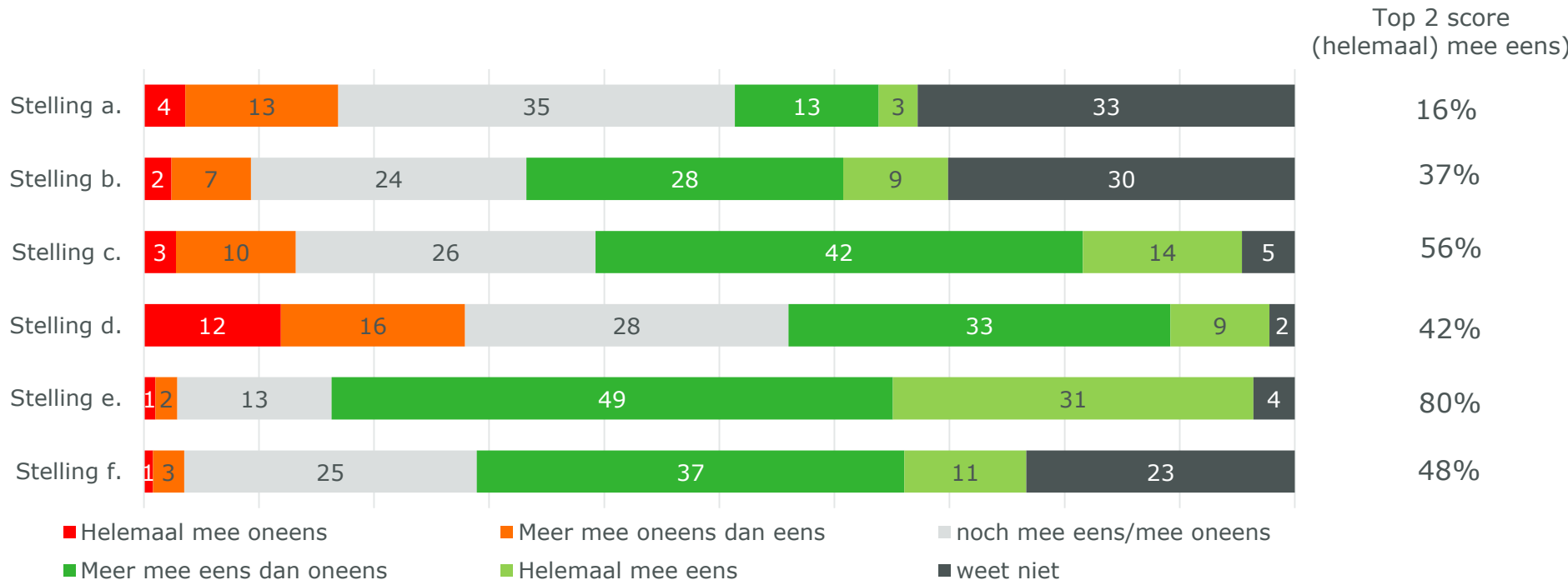
Vraag: Hieronder volgen een aantal stellingen. Kunt u aangeven in hoeverre u het hiermee eens bent?

2F. Stellingen religieus erfgoed in Nederland (3/4)

De meeste Italianen hebben er geen problemen mee als ze een kleine vergoeding zouden moeten betalen voor het bezoeken van een kerk. Ruim een kwart vindt dit wel een probleem. Wel vinden ze dat de informatie in Nederlandse kerken niet altijd in hun eigen taal beschikbaar is. Het merendeel vindt het interessant om een museum te bezoeken die een andere functie heeft gekregen, alhoewel een kwart dit niet interessant vindt.

Stellingen

- Ik sta vaak voor een gesloten deur als ik een kerk in Nederland wil bezoeken
- Bij het bezoek aan een kerk in Nederland is vaak geen informatie in mijn eigen taal aanwezig
- Ik vind het interessant om kerken te bezoeken die een andere functie hebben gekregen
- Ik vind het geen probleem om voor een bezoek aan een kerk een kleine vergoeding te betalen
- Kerkelijke gebouwen dragen in hoge mate bij aan de toeristische aantrekkelijkheid van een stad, dorp of landschap
- Nederland heeft veel interessante kerken die het waard zijn om te bezoeken

Basis: Italianen (18-75 jaar)

Bron: NBTC, Aanvullend onderzoek Religieus erfgoed, 2018

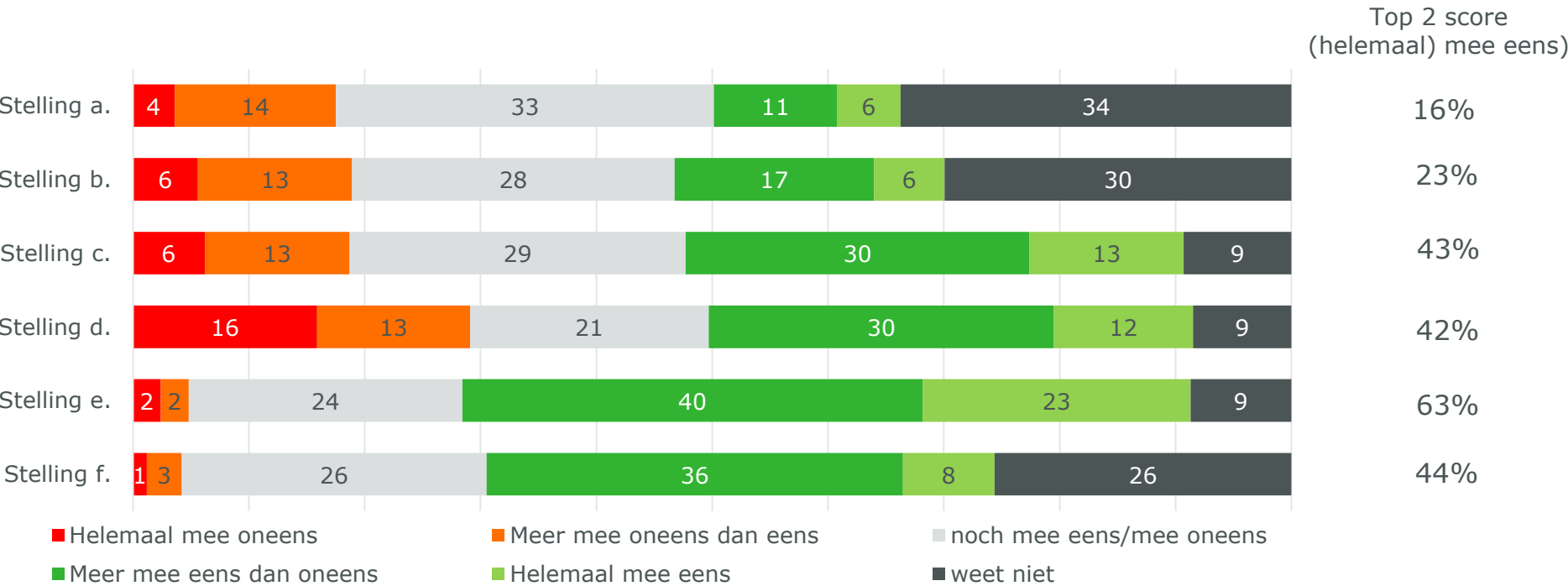
Vraag: Hieronder volgen een aantal stellingen. Kunt u aangeven in hoeverre u het hiermee eens bent?

2F. Stellingen religieus erfgoed in Nederland (4/4)

Ook de Duitsers zijn van mening dat de kerkelijke gebouwen bijdragen aan de toeristische aantrekkelijkheid van een stad, dorp of landschap. Daarnaast vindt een groot deel dat Nederland veel interessante kerken heeft die het bezoeken waard zijn. Circa 40% vindt een kleine vergoeding geen probleem, terwijl ruim een kwart hier een bezwaar voor heeft. Ongeveer een kwart van de Duitsers vindt ook dat niet altijd overal de informatie in de eigen taal beschikbaar is.

Stellingen

- a. Ik sta vaak voor een gesloten deur als ik een kerk in Nederland wil bezoeken
- b. Bij het bezoek aan een kerk in Nederland is vaak geen informatie in mijn eigen taal aanwezig
- c. Ik vind het interessant om kerken te bezoeken die een andere functie hebben gekregen
- d. Ik vind het geen probleem om voor een bezoek aan een kerk een kleine vergoeding te betalen
- e. Kerkelijke gebouwen dragen in hoge mate bij aan de toeristische aantrekkelijkheid van een stad, dorp of landschap
- f. Nederland heeft veel interessante kerken die het waard zijn om te bezoeken

Basis: Duitsers (18-75 jaar)
Bron: NBTC, Aanvullend onderzoek Religieus erfgoed, 2018

3. Concurrentie analyse

- Voorbeelden van religieuze toeristische attracties in het buitenland

Religieus erfgoed in Europa

Op deze pagina staat een overzicht van regio's die (het bezoek aan) religieus aanbod in meer of mindere mate promoten richting potentiële toeristen. Op de volgende pagina's worden alle landen/regio's uitgebreid toegelicht.

Verenigd Koninkrijk

- "Waar je ook reist in Engeland, je vindt er overblijfselen van het religieuze erfgoed, van middeleeuwse kapellen in het hart van de stad tot afbrokkelende abdijruïnes die hoog op het schilderachtige platteland staan." (Visit England)
- "Samen vormen de kathedralen van Engeland, Schotland en Wales een perfecte verzameling van de architectuurstijlen van het afgelopen millennium. Te beginnen rond het jaar 1100, via de Engelse gotiek, de uitbundige renaissance tot aan de tijd van het modernisme. In de middeleeuwen en tot aan de hervorming in 1500, stond de kerk voor rijkdom en macht. Dit is wat de kathedralen moesten uitstralen, ze stonden symbool voor de dominante houding van de kerk in het oude Groot-Brittannië." (Visit Britain)

België

- Goddelijke rust in Vlaamse begijnhoven

"Het waren ooit ommuurde minidorpjes voor vrouwen die hun leven wijdden aan God. Reis door de tijd tussen de pittoreske huisjes in typisch Vlaamse stijlen." (Visit Flanders).

Frankrijk

- 3.000 kastelen, waarvan veel ruïnes

"Huizenhoge torenspitsen, dikke stenen muren en een dramatische omgeving, wat u ook te binnenschiet als u zich een kasteel voorstelt, u zult het in Schotland vinden. Schotland barst van de fascinerende kastelen om te bezoeken, van schitterende stedelijke herkenningspunten tot mysterieuze ruïnes." (Visit Scotland)

Duitsland

- Spirituele reizen in Duitsland – Het is de moeite waard om op pad te gaan

"Je hoeft niet gelovig te zijn om een spirituele reis te maken. Tegenwoordig betekent het maken van een spirituele reis dat je aankomt bij jezelf. Reizen naar kerken, kloosters en magische oorden of een trektocht maken over pilgrimswegen – Duitsland heeft tal van plaatsen die imponeren, inspireren en erop wachten om ontdekt te worden." (Germany.travel)

Italië

- Eén van de belangrijkste pelgrimlanden

"Italië is een bedevaartsland – één van de belangrijkste ter wereld – waar talloze plekken van aanbidding en toewijding te vinden zijn" (Italia.it)

1. Aanbod

- Het aanbod aan religieus erfgoed in het Verenigd Koninkrijk is vrij groot en divers. Opvallend is het grote aanbod aan kathedralen.
- Het Verenigd Koninkrijk heeft daarnaast een grootschalig aanbod aan heilige plekken (holy places) die (toeristisch) worden gepromoot. Middels diverse routes zijn deze plekken te bezoeken.

2. Zichtbaarheid promotie

- Het religieus erfgoed is niet onmiddellijk zichtbaar op de website van de Engelse verkeersbureau's (Visit Britain, Visit Scotland, Visit England). Bij Visit Britain is het één van de thema's als je geïnteresseerd bent in het thema "ontdekkingen" en "cultuur".
- Visit Britain richt zich met name op het erfgoed in het algemeen, waar ook religieus erfgoed onder valt.

3. Voorbeelden van campagnes / activiteiten

Geen specifieke campagnes activiteiten rondom dit thema. Religieus erfgoed wordt meegenomen met ander thema's en met erfgoed in het algemeen.

4. Bezoekpotentieel

Geen informatie over bekend

Religieus erfgoed in het buitenland – Verenigd Koninkrijk

Aanbod aan religieus erfgoed in Verenigd Koninkrijk

Hieronder zijn voorbeelden van het aanbod aan religieus erfgoed in het Verenigd Koninkrijk. Het aanbod is onderverdeeld naar kerken (kathedralen), kloosters, musea, routes en overig.

Locatie	Voorbeelden religieus erfgoed	Kenmerken
Kerken/Kathedralen		
Londen	Westminster Cathedral www.westminstercathedral.org.uk	Entree gratis, gedurende dag gebedsdiensten, verhuur van de locatie, virtuele toer, rondleidingen, beklimmen van de toren (tegen betaling) (64 meter hoog), concerten, "Cathedral Treasures exhibition", winkel In het hart van Londen, vlakbij andere bezienswaardigheden. ! Grootste katholieke kerkgebouw van Verenigd Koninkrijk
Londen	St. Paul's Cathedral www.stpauls.co.uk	Gratis en betaald entree (specifiek gedeelte), gedurende dag gebedsdiensten, verhuur van de locatie, (online) winkel, exhibitions, concerten, onderdeel van de jaarlijkse Santa-run.
Liverpool	Liverpool Cathedral www.liverpoolcathedral.org.uk	Entree gratis, rondleidingen en torenbeklimming (tegen kosten), St-Jansmuseum (tegen kosten), (orgel)concerten. ! Grootste kathedraal van Verenigd Koninkrijk (Anglicaanse kerk)
York	York Minster https://yorkminster.org/	Gratis en betaald entree (online), speciale tarieven voor locals (gratis) rondleidingen, beklimming toren, museum, winkel, gebedsdiensten ! Na de Dom van Keulen de grootste Gotische kerk van Europa
Salisbury	Cathedral of Saint Mary https://www.salisburycathedral.org.uk/	Entree gratis, veel verschillende rondleidingen (bijv. "twilight tower tour", bibliotheek tour, "medieval graffiti tour"), veel bijzondere events (bijv. light illuminations), concerten, restaurant ! De hoogste kathedraal van Verenigd Koninkrijk. Grootste kloostergangen van Engeland. Orgineel exemplaar van Magna Carta
Canterbury	Canterbury Cathedral https://www.canterbury-cathedral.org/	Entree gratis, rondleidingen/tours, unieke Cathedral Lodge als overnachtingsmogelijkheid, conference en meeting facilities ! Werelderfgoedstatus, hierdoor een bekende pelgrimsoord.

Religieus erfgoed in het buitenland – Verenigd Koninkrijk

Toeristische activiteiten rondom religieus erfgoed: bv wandel/fietsroutes, bezinningstoerisme, etc.
Het is opvallend dat er in Verenigd Koninkrijk veel heilige plekken zijn die ook toeristisch worden ingezet.

Locatie	Voorbeelden religieus erfgoed	Kenmerken
Overig		
	The Holy Island of Lindisfarne https://www.lindisfarne.org.uk/	Uniek eiland voor de kunst van Engeland met klooster, wandeltours over het eiland, ! Belangrijk in de geschiedenis van het Christendom (Lindisfarne Priory, epicentrum van Christendom in Angelsaksische tijdperk), bekende pelgrime bestemming.
North Yorkshire	Fountains Abbey & Studley Royal https://www.nationaltrust.org.uk/fountains-abbey-and-studley-royal-water-garden	Verschillende wandelroutes in afstand en tijd (nationaal park), festivals, events, museum ! UNESCO Werelderfgoed status, de grootste monastieke ruines in het land.
Diverse locaties in UK	Pelgrimstochten langs heilige plekken in UK	Voorbeeld #100silences event, georganiseerd door British Pilgrimage Trust.

Voorbeeld van toeristische promotie religieus erfgoed - VK

Abbeys, cathedrals and sacred places

Man's symbols of faith, from monasteries and churches to mosques, synagogues and temples, are part of the English landscape and offer oases of quiet contemplation, and intrigue. Centuries of history are beneath your feet and before your eyes at stone circles, crumbling abbey ruins, medieval chapels, ancient mountains, holy wells and charmed forests. Trace the history of our society through our holy places. Most were at one time the focal point of their community, be it a bustling city or a tiny rural village.

View results as: **Grid** Map

Filter By:

Regions

- Central England (13)
- East of England (4)
- North East England (13)
- North West England (5)
- South East England (12)
- South West England (11)

Take in breathtaking views from Salisbury Cathedral

Discover one of Britain's finest medieval cathedrals, and see the best preserved copy of the Magna Carta in the world.
Location: Salisbury, Wiltshire

Take a modern day pilgrimage to the Holy Island of Lindisfarne

Slim over the sands and clausway to the Holy Island of Lindisfarne and prepare to enter a world where a wealth of history and stunning views await.
Location: Lindisfarne, Northumberland

Step Inside Lancashire's Historic Houses

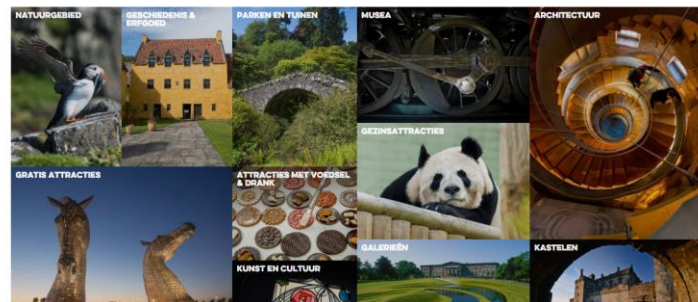
Uncover Lancashire's turbulent religious history via ghostly tales, priest holes, secret relics, cattle calls and holy buildings.
Location: Lancashire

www.visitengland.com

SCHOTSE ATTRACTIES

We willen niet opscheppen, maar als het aankomt op plaatsen om te bezoeken heeft Schotland absoluut een aantal prachtige mogelijkheden. Het zou ons niet verbazen als u ze allemaal wilt beleven.

Dus wat is er te doen? Luister naar verhalen over koningen en koninginnen, zie markante kastelen op kliftoppen en ontdek de nieuwste wetenschappelijke uitvindingen. Of u nu aan boord wilt gaan van een Koninklijk jacht in Leith, de 240 treden naar het National Wallace Monument wilt beklimmen voor het uitzicht over een Nationaal Park of zelf keyhole chirurgie wilt uitproberen in Dundee, er zijn talloze manieren om dagen, weken en zelfs maanden te vullen met Schotse attracties.

www.visitscotland.com

GREAT BRITAIN AANBIEDINGEN ACTIVITEITEN BESTEMMINGEN BLOG HANDIGE INFORMATIE SHOP

In drie dagen langs de hoogtepunten van de Cotswolds met het openbaar vervoer

Zo mooi is het Peak District

Bezienswaardigheden - Kastelen van Engeland, Schotland en Wales

Kathedralen van Engeland, Schotland en Wales

Deze romantische landschappen inspireerden de grote Britse dichters

Koninklijk Groot-Brittannië

WINDSOR

Onze 10 populairste

www.visitbritain.com

WELCOME TO **GREAT BRITAIN**

Zoeken

AANBIEDINGEN ACTIVITEITEN BESTEMMINGEN BLOG HANDIGE INFORMATIE SHOP

Kathedralen van Engeland, Schotland en Wales

Kathedralen van Engeland, Schotland en Wales

Kathedralen, het is makkelijk ze voor lief te nemen. Ze staan er gewoon, ze hebben er altijd gestaan. Wie ooit Ken Follet's meeslepende boek The Pillars of the Earth heeft gelezen, weet hoe speciaal ze eigenlijk echt zijn. Stap binnen in een van deze reuzen, verplaats je in de bouwers en de tijd waarin zij leefden en je beseft: dit is grootste architectuur op gigantische schaal.

Voorbeeld van overig religieus erfgoed- VK

[Back to top](#)

Fountains Abbey and Studley Royal Water Garden
Things to see and do >

Find the festive spirit at Fountains >

Slow down and revel in a moment's break from life's never ending hustle and bustle. Breathe in the fresh Yorkshire air and experience Christmas how it's meant to be, a time to make memories with your loved ones.

What you need to know for your visit >

Come and explore Fountains Abbey and Studley Royal for the day. Wander through the 900 year old abbey and Georgian water gardens at this World Heritage Site. Discover how to make the most of your day here...

Festive family fun at Fountains Abbey >

There's no other time quite like it - when the whole family comes together full of fun and festive cheer, winter wanders and good food. Can you see any frost covered spiders webs and the bright red holly berries in the trees as you follow the nativity trail?

Explore the estate

What can you do at Fountains Abbey? >

Planning your day out? Start here to find out what you get on your visit to Fountains Abbey. We warn you though - you'll need a full day to soak up the full experience, starting with the abbey...

What can you do in the water garden? >

You've explored the abbey and now it's time for the water garden. Designed in the 18th century these gardens hold a place on the world stage, granted World Heritage Status in 1996. Find out what you can do on your visit here.

Exploring further... >

Discover our hidden gems including Fountains Mill built by the Cistercians in the 12th-century. It's one of the oldest buildings on the estate. We're also home to a deer park, church and grand hall.

www.nationaltrust.org.uk/fountains-abbey-and-studley-royal-water-garden

[HOME](#) [THE BPT](#) [THE OLD WAY](#) [OUR EVENTS](#) [BRITISH PILGRIMAGE](#) [ROUTES](#) [DONATE](#)

Pilgrimage (n): A journey on foot to holy/wholesome/special places.

From two roots: 'Per Ager' ('Through the field') - and 'Peregrinus' ('Stranger').

Britain's **holy places** are all connected by green lanes and public footpaths.

You can make pilgrimage anytime, along a **Great Route** or from your back door.

www.britishpilgrimage.org/

"Come to me, all who are weary and whose load is heavy. I will give you rest." - Matthew 11:28

The Holy Island of Lindisfarne

Churches & Retreats

The Parish Church of St. Mary the Virgin
The Anglican Parish Church is reputed to stand on the site of the original monastery founded by Aidan. Indeed parts of the structure date back to the 7th century, several hundred years before the appearance of the Priory. It is an island-focus for all Christian pilgrims.

[MORE INFORMATION](#)

St. Cuthbert's Centre
Formerly the Island's 19th century Presbyterian and more recently United Reformed Church, the St Cuthbert's Centre bases its ministry upon the Christian qualities in the life of St Cuthbert. The centre offers visitors a modern, well equipped Centre in which to meet for worship and fellowship, prayer and sacrament.

[MORE INFORMATION](#)

St. Aidan's Church
The Island's Roman Catholic Church forms part of the community of St Vincent di Paul who provide an island holiday centre largely intended for children who might not otherwise be able to have a holiday. The body running the centre is based off-island. There is a local custodian for the Church.

[MORE INFORMATION](#)

A RETREAT ON HOLY ISLAND

For a vast number of reasons and purposes, a huge number of caring people from all levels of 'society' have recognised the need to retreat from a busy or confused lifestyle in order to come to terms with inner thoughts, problems, decisions and conflicts. Since the 7th century,

<https://www.lindisfarne.org.uk/>

1. Aanbod

- De "German National Tourist Board" heeft een top 100 gemaakt van de populairste attracties/bezienswaardigheden in Duitsland. In deze top 100 staan meerdere toeristische bezienswaardigheden in het kader van religieus erfgoed, zoals de Dom van Keulen (11), de Dom van Erfurt (12), de Dom van Speyer (16), het oude district van Regensburg met de Kathedraal (24), het historische centrum met kathedraal van Bamberg (32), etc.*

2. Zichtbaarheid promotie

- Op landelijk niveau is religieus erfgoed niet onmiddellijk zichtbaar op de website van het Duits Verkeersbureau (<http://www.germany.travel/nl/index.html>). Het is niet één van de hoofdthema's voor toerisme. Als er verder wordt geklikt op de website komt het thema 'spirituele reizen' wel in zicht.
- Op de website van Cologne Tourist Board is de Dom van Keulen wel meteen zichtbaar op de startpagina. Dit geldt ook voor bijvoorbeeld de promotie website van Regensburg, waar religieus erfgoed zichtbaar gepromoot wordt.

3. Voorbeelden van campagnes / activiteiten

- 500 jaar Luther (2017) met o.a. drie grote nationale tentoonstellingen in Berlijn, Eisenach en Wittenberg**
- Bedevaartsroutes zoals St. James' Way; zowel wandel- als fietsroutes

4. Bezoekpotentieel

- De top 100 meest populaire bezienswaardigheden van 2017* is tot stand gekomen door 32.000 bezoekers aan Duitsland uit 60 landen. Zij hebben voor hun favoriete attractie kunnen stemmen. Hieruit blijkt dat er veel religieuze bezienswaardigheden naar voren komen.
- Overnachten in verschillende religieuze gebouwen in Duitsland is mogelijk, bijv. Augustinerklooster, Klooster Volkenroda.

Voorbeelden van religieus erfgoed in Duitsland

Aanbod aan religieus erfgoed in Duitsland

Hieronder zijn voorbeelden van het aanbod van religieus erfgoed in Duitsland. Het aanbod is onderverdeeld naar kerken (kathedralen), kloosters, musea, routes en overig.

Locatie	Voorbeelden religieus erfgoed	Kenmerken
Kerken/Kathedralen		
Keulen	Dom van Keulen https://www.koelner-dom.de/home/	Mogelijkheden voor rondleiding met gids; beklimmen van de toren tegen betaling ! Een van de meest bezochte attracties van Duitsland ! UNESCO Werelderfgoed
Trier	Dom van Trier https://www.dominformation.de/	Begeleid bezoek in verschillende talen (tegen betaling); mogelijkheden om schatkamer en museum te bezoeken ! De oudste bisschopskerk van Duitsland is in Trier gelegen ! UNESCO Werelderfgoed
München	Frauenkirche (Onze-Lieve-Vrouwekerk) / Der Münschner Dom https://www.muenchner-dom.de/home/	Rondleidingen mogelijk (tegen betaling) ! Teufelstritt (voetafdruk van de Duivel) te bezichtigen
Regensburg	Dom van Regensburg	Rondleidingen met gids mogelijk (tegen betaling) ! De enige gotische kathedraal in Beieren
Steingaden	Bedevaartskerk van Wies http://wieskirche.de/	UNESCO Werelderfgoed; pelgrimroutes beschikbaar; gratis entree ! Bedevaartgangers zien het als een plek waar hoop is dat wensen/gebeden worden beantwoord
Berlijn	Deutscher Dom www.bundestag.de/en/visittheBundestag/dome/histaust	Tentoonstelling over de geschiedenis van het Duitse parlement; rondleidingen met gids ! Werd in 1943 verwoest door brand maar werd tussen 1982 en 1996 herbouwd
Overig		
Heel Duitsland	Toeristische religieuze routes http://www.germany.travel/nl/ontspanning-recreatie/spirituele-reizen/spiritual-travel.html	Verschillende pelgrimroutes door heel Duitsland, zoals St. James' Way

Voorbeeld van toeristische promotie religieus erfgoed - Duitsland

Home » Leisure and recreation » **Spiritual travel**

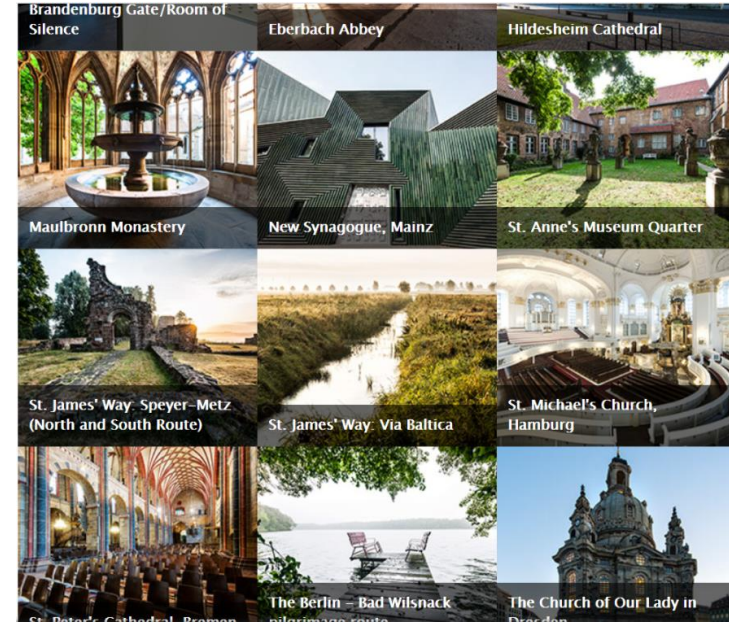
16 spiritual highlights

Sights

Accommodation

Pilgrimages

Spiritual travel in Germany -
Go on a journey – it's worth
it!

That's how you fall in love with Cologne

The best tips from one source

Voorbeeld van religieuze toeristische routes - Duitsland

The Benedict Trail – a journey through the place Pope Benedict XVI called home

The home of former Pope Benedict XVI is known as "terra benedictina" (Benedictine land). Although it would be wrong to assume that the region was named after him. In actual fact, the name is derived from the Benedictine monks who imparted their Christian values here. Nevertheless, the pilgrim cycle route does follow in the footsteps of the "Bavarian Pope".

[mehr »](#)

The Bishops' Tour – hot on the trail of the bishops in Brandenburg

Embark on a voyage of discovery back to the Middle Ages, but with a modern twist: this is a 100 km cycle trail on well-developed paths that retraces the steps taken by bishops. Cycling pilgrims find the Bishops' Tour through Brandenburg relaxing and exciting in equal measure, especially as there is so much to explore between Havelberg and Wittstock.

[mehr »](#)

The Monks' Trail – learn about the things that once moved the world on a 1,000 kilometre route

Hot on the heels of monks on a just under 1,000 kilometre pilgrimage: the Monks' Trail is a long-distance cycle path from Bremen to Puttgarden on the island of Fehmarn (or vice versa). Cyclists are advised to step on it, lap up the noise of their slipstream and clear their minds, and then put their heart and soul into learning about what is now history.

The St. Boniface Route

LENGTH OF ROUTE: approx. 170 km

PILGRIM HOSTELS ALONG THE ROUTE?: Yes

STARTS: Mainz

ENDS: Fulda

ARRIVAL OPTIONS: Mainz Central Station

DEPARTURE OPTIONS: Fulda Central Station

ABOUT THE ROUTE: elevation of between approx. 100 m and 600 m

For information on accommodation, group pilgrimage dates, individual route planning/details on route length (available in a German-language download), visit: www.bonifatiusroute.de

ALL

Cross-country pilgrimages

Pilgrimages

Pilgrimages by bike

Regional pilgrimage routes

St. James' Way

1. Aanbod

- Vlaanderen: Vlaanderen beschik over meerdere Begijnhoven, waar vroeger nonnen woonden. Deze zijn in meerdere steden te bezichtigen (o.a. in Antwerpen, Brugge, Leuven, Mechelen en Gent)
- Wallonië: abdijen die dienen als mannen- of vrouwenklooster; hier wordt vaak ook bier gebrouwen

2. Zichtbaarheid promotie

- Brussel: op de website van Visit Brussel is in eerste instantie geen religieus erfgoed zichtbaar. Ook in de top 20 van bezienswaardigheden staan geen religieuze attracties*.
- Vlaanderen: ook op de website van Visit Flanders is religieus erfgoed geen hoofdthema. Op een aantal pagina's op de website worden wel religieuze thema's genoemd zoals Begijnhoven
- Wallonië: in Wallonië is religieus erfgoed ook niet goed zichtbaar op de promotiewebsite van het gewest. Wel worden bezienswaardigheden zoals het Kloostermuseum van de Abdij van Orval gepromoot.
- Provincie Luxemburg: religieus toerisme is een thema**

3. Voorbeelden van campagnes / activiteiten

- 'Reünie, Van Quinten Metsijs tot Peter Paul Rubens' is een tentoonstelling in samenwerking van de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal in Antwerpen en het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten met topstukken van Rubens (tot eind 2017).
- Brussel: Rondleidingen in Brusselse kerken, wandelroutes of torenbezoek van de kathedraal met gids, gratis aangeboden door vzw Kerk en Toerisme***

4. Bezoekpotentieel

- Mogelijkheden om in verschillende Belgische abdijen te overnachten. Het Begijnhof van Leuven beschikt ook over een uniek hotel midden in UNESCO werelderfgoed.

Voorbeelden van religieus erfgoed in België

Aanbod aan religieus erfgoed in België

Hieronder zijn voorbeelden van het aanbod van religieus erfgoed in België. Het aanbod is onderverdeeld naar kerken (kathedralen), kloosters, musea, routes en overig.

Locatie	Voorbeelden van attracties	Kenmerken
Kerken / Kathedralen		
Brussel	St.-Michiels en St.-Goedelekathedraal Brussel	Vrije toegang; bezoek archeologische vondsten (tegen betaling van 1 €); bezoek Romaase crypte (tegen betaling van 3 €); bezoek aan kerkschat (tegen betaling); rondleidingen mogelijk ! Elke dinsdagavond het Ars in Cathedrali festival (orgel en vocale muziek)
Antwerpen	Onze-Lieve-Vrouwe-Kathedraal http://www.dekathedraal.be/nl/	Entreprijs 6€ ! Topstukken van de beroemde Vlaamse schilder Rubens te bezichtigen ! In 2012 door Stedentripper verkozen tot de mooiste kerk van de Benelux*
Brugge	Onze-Lieve-Vrouwekerk https://www.visitbruges.be/hoogtepunten/onzelievevrouwekerk	Gratis entree; museumbezoek tegen betaling
Brussel	Basiliek van Koekelberg http://www.basilicakoekelberg.be/documents/home.xml	Twee musea; verschillende tentoonstellingen; rondleidingen in verschillende talen (tegen betaling); restaurant in de kelders van de Basiliek ! Qua oppervlakte de vijfde grootste kerk wereldwijd**
Overig		
Orval	De Abdij van Orval http://www.orval.be/nl/home/Abdij	Entree tegen betaling; rondleiding mogelijk; kloostermuseum; verblijf in de abdij is mogelijk in het gastenverblijf; brouwerij te bezoeken tijdens jaarlijkse opendeurdagen
Vlaamse Begijnhoven	Bijv. Begijnhoven van Antwerpen, Gent, Brugge, Mechelen en Leuven https://www.visitflanders.com/nl/inspiratie/arts-and-heritage/ontdek-unesco-in-vlaanderen-en-brussel.jsp	UNESCO Werelderfgoed; overnachting in enkele begijnhoven mogelijk; rondleidingen

Voorbeeld van toeristische promotie religieus erfgoed - België

De Musts van Wallonië

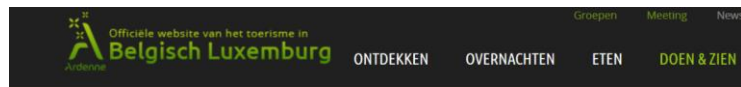
Home / Ontdekken / De Musts van Wallonië

124
Resultaten

Exporteer
naar

Wallonië, waar de Belgische Ardennen liggen, is een veelzijdig vakantiegebied. Ontdek onze selectie musts!

Pagina 1/5 »

HOMEPAGE / DOEN & ZIEN / BEZOEKEN / RELIGIEUS ERFGOED

DELE

Religieus erfgoed

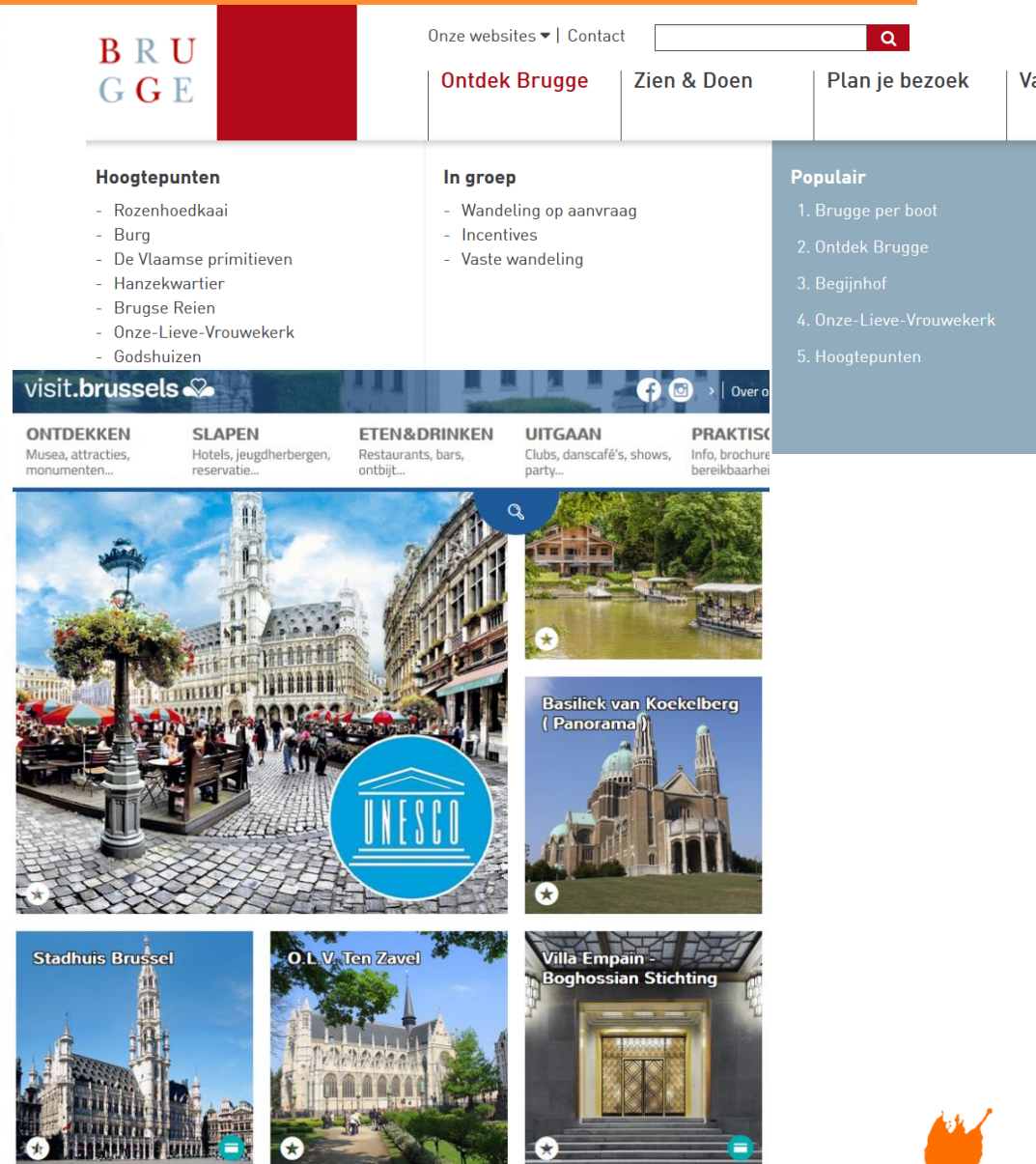

Screenshots van:

<https://www.luxembourg-belge.be/nl/doen-zien/bezoeken/religieus-erfgoed.php>

<https://visit.brussels.nl/category/monumenten-sites>

<https://www.visitbruges.be/>

1. Aanbod

- Italië is één van de belangrijkste bestemmingen ter wereld voor pelgrim toeristen
- Meer dan 1500 heiligdommen, 30.000 kerken en een groot aanbod aan kloosters en musea
- Italië is het hart van één van de belangrijkste religies ter wereld
- In Italië zijn enkele van de grootste kerken/kathedralen ter wereld te bezichtigen zoals de Dom van Milaan, De Sint-Pietersbasiliek in Vaticaanstad en de Kathedraal van Florence**

2. Zichtbaarheid promotie

- Religie is één van de toeristische hoofdthema's in Italië.

3. Voorbeelden van campagnes / activiteiten

- Veel aandacht voor religie en spiritualiteit op website toeristen bureau. Speciale websites ontwikkeld voor meer informatie***
- Ook bij de evenementen agenda zijn de events meegenomen die gerelateerd zijn aan religie.

4. Bezoekpotentieel

- Religieus toerisme in Italië trekt meer dan 5,6 miljoen bezoekers per jaar (3,3 miljoen buitenlandse en 2,3 miljoen nationale bezoekers)*
- Ruim 41% van de religieuze toeristen in Italië is tussen de 30 en 55 jaar oud. 44% van de religieuze toeristen onderneemt de trip met een reisorganisatie of tour operator.

Voorbeelden van religieus erfgoed in Italië

Aanbod aan religieus erfgoed in Italië

Hieronder zijn voorbeelden van het aanbod van religieus erfgoed in Italië. Het aanbod is onderverdeeld naar kerken (kathedralen), kloosters, musea, routes en overig.

Locatie	Voorbeelden van attracties	Kenmerken
Kerken/Kathedralen		
Venetië	Basiliek van San Marco, Basilica di Santa Maria Gloriosa dei Frari,	Meer dan 200 kerken en 8 basilieken in Venetië
Padova	Sint-Antoniusbasiliek	Wordt dagelijks door honderden mensen bezocht; een plek waar religie en cultuur samenkomen
Rome	Sint-Pietersbasiliek (grootste Christelijke kerk ter wereld); Vaticaan	“De hoofdstad van het Christendom” en zetel van de paus; één van de 25 meest bezochte plekken ter wereld
Assisi	Geboorteplaats van St. Franciscus, Sint-Franciscusbasiliek	UNESCO Wereld Erfgoed
Loreto	Basiliek van het Heilige Huis	Één van de meest belangrijke pelgrim sites van het Christelijke geloof
Turijn	Lijkwade van Turijn	Enkel te bezoeken tijdens geplande tentoonstellingen
Firenze	Kathedraal van Florence, Santa Croce, Santa Maria Novella	Religieuze routes die in het centrum van UNESCO erfgoed liggen. Florence is zowel een artistieke als een religieuze bestemming.
Pompeï	Sanctuary of the Blessed Virgin of the Holy Rosary	Het symbool van toewijding aan de Heilige Maagd; de attractie trekt jaarlijks meer dan vier miljoen pelgrims en toeristen aan

Voorbeeld van toeristische promotie religieus erfgoed - Italië

- Italy's Easter Celebrations >
- The Sanctuary of Loreto >
- The Sanctuary of Padre Pio >
- The Italy of Eucharistic Miracles >
- Italy of Faith >
- St. Peter's Basilica >
- Easter in Italy >
- The Via Francigena >
- Christian Rome >
- Subterranean Rome >
- St. Francis and the Basilica in Assisi >

Home > Discover Rome > Theme routes

THEME ROUTES

RELIGIOUS ROME

CHRISTIAN ROME

San Giovanni in Laterano (St John Lateran) is the Cathedral of the Church of Rome and is therefore referred to as the "Mother of all churches in the wor..."

Discover Rome

This

DISCOVER ITALY

TRAVEL IDEAS

NEWS

VIDEO

INFO

MAPS

Like 471K

Follow

130K followers

G+

Religion and Spirituality

Like 28

Tweet

G+

Milan Cathedral

Rome, cathedral of San Giovanni in Laterano, Photo by Silvia Adalia

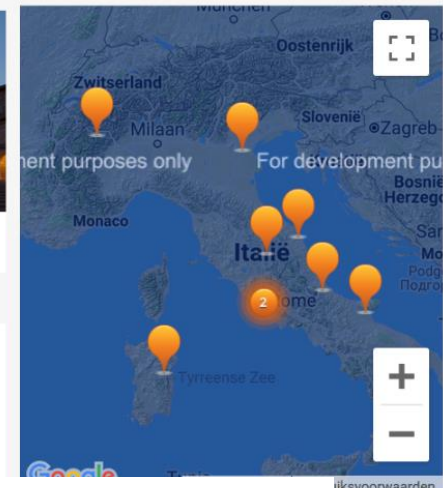
Assisi - Basilica of St. Francis at night

□□□

Italy, Territory of Faith and Spirit

As the heart of one of the world's most significant religions, Italy has always been a destination for those who have made their faith a way of life and who wish to

RELIGION AND SPIRITUALITY

DISCOVER ITALY

TRAVEL IDEAS

NEWS

VIDEO

INFO

MAPS

You are in Home / Travel

Travel idea

Land and Nature

The Sea
The Mountains
Lakes
Nature and Wildlife

Culture, Art and History

Art and History
Culture and Entertainment
Art Cities
UNESCO World Heritage Sites

Health and Activity

Sports and Wellness
Ways to Travel

Extras

Gastronomy
Religion and Spirituality
Made in Italy

Screenshots van:

<http://www.italia.it/en/home.html>

<http://www.turismoroma.it/itinerari-a-tema/la-roma-cristiana?lang=en>

1. Aanbod

- De Notre-Dame in Parijs is het best bezochte monument in Frankrijk
- Pelgrimsroutes naar Santiago de Compostella
- Verschillende bekende abdijen zoals de abdij van Mont Saint-Michel
- Bij meer dan 40% van al het culturele toerisme spelen spirituele of religieuze aspecten een belangrijke rol**
- Ongeveer 50.000 religieuze gebouwen; 10.000 sites zijn beschermd als monument en open voor het publiek**
- Sommige sites zijn geclassificeerd als UNESCO Werelderfgoed en trekken grote aantallen bezoekers en bedevaartgangers**

2. Zichtbaarheid promotie

- Religieus erfgoed wordt niet als hoofdthema gepromoot op nationaal niveau (france.fr). Na zelf onderzoek te doen komen er wel artikelen naar voren over o.a. cultuur en spiritualiteit*

3. Voorbeelden van campagnes / activiteiten

- Voorbeeld activiteit: "4 itineraries to discover the high places of spirituality in France." Vier routes spirituele routes door Frankrijk.

4. Bezoekpotentieel

- Religieus toerisme in Italië trekt meer dan 5,6 miljoen bezoekers per jaar (3,3 miljoen buitenlandse en 2,3 miljoen nationale bezoekers)*
- Ruim 41% van de religieuze toeristen in Italië is tussen de 30 en 55 jaar oud. 44% van de religieuze toeristen onderneemt de trip met een reisorganisatie of tour operator.

Voorbeelden van religieus erfgoed in Frankrijk

Aanbod aan religieus erfgoed in Frankrijk

Hieronder zijn voorbeelden van het aanbod van religieus erfgoed in Frankrijk. Het aanbod is onderverdeeld naar kerken (kathedralen), kloosters, musea, routes en overig.

Locatie	Voorbeelden van attracties	Kenmerken
Kerken/Kathedralen		
Parijs	Notre-Dame http://www.notredamedeparis.fr/	Gratis entree; audiogids beschikbaar; beklimmen van de torens ! Bekend door Victor Hugo – De klokkenluider van de Notre-Dame ! In de top 10 van meest bezochte monumenten in Parijs en het best bezochte monument van Frankrijk
Chartres	Kathedraal van Chartres http://www.cathedrale-chartres.org/en/,143.html	Gereconstrueerd na een brand in 1194; rondleidingen (groeps-, audiotour en privé); UNESCO Werelderfgoed
Straatsburg	Kathedraal van Straatsburg http://www.cathedrale-strasbourg.fr/	Eén van de hoogste kerktorens wereldwijd (142 m)
Reims	Kathedraal van Reims http://www.cathedrale-reims.fr/en	
Abdijen		
Mont Saint-Michel	Abdij van Mont Saint-Michel http://www.abbaye-mont-saint-michel.fr/	Entree tegen betaling, behalve op 'European Heritage Days'; audiogids beschikbaar ! Eén van de eerste UNESCO Werelderfgoed sites
Normandië	Verschillende abdijen in Normandië https://www.norman-abbey.com/	Meer dan 30 abdijen in Normandië die bezocht kunnen worden of waar tentoonstellingen of concerten plaatsvinden
Routes		
Frankrijk	Pelgrimroutes naar Santiago de Compostela	UNESCO Werelderfgoed
Overig		
Lourdes	Bedevaartsplaats	! De grootste katholieke bedevaartsplaats van Frankrijk

Voorbeeld van toeristische promotie religieus erfgoed - Frankrijk

Religious heritage

Calvados boasts over 800 religious edifices.

Dioceses not to be missed: Bayeux and Lisieux.

Calvados is home to two cathedrals: the Notre Dame cathedral in Bayeux, offering a medley of Romanesque and gothic art, and Lisieux cathedral (Cathédrale Saint-Pierre de Lisieux), a fine example of Gothic architecture.

Churches in Calvados

In Caen, the church of St. Peter (Eglise Saint Pierre) boasts a superb Renaissance chevet. The Romanesque churches in the Ladies' Abbey and the Men's Abbey are also well worth a detour.

Homepage > Discover > Sites and monuments > Religious pilgrimages

Religious pilgrimages

The places of worship in Calvados also have their traditional pilgrimages.

Wat zou Parijs zijn zonder zijn beroemde monumenten: de Eiffeltoren, Arc de Triomphe, Notre-Dame enz.

NOTRE-DAME DE PARIS KATHEDRAAL

Screenshots van:

<https://www.calvados-tourisme.co.uk/en/discover/sites-monuments/religious-pilgrimages.php>

<https://www.norman-abbeyes.com/decouvrir/normandie-terre-dabbayes/>

<https://nl.parisinfo.com/>

<http://fr.zone-secure.net/27222/480238/#page=5>

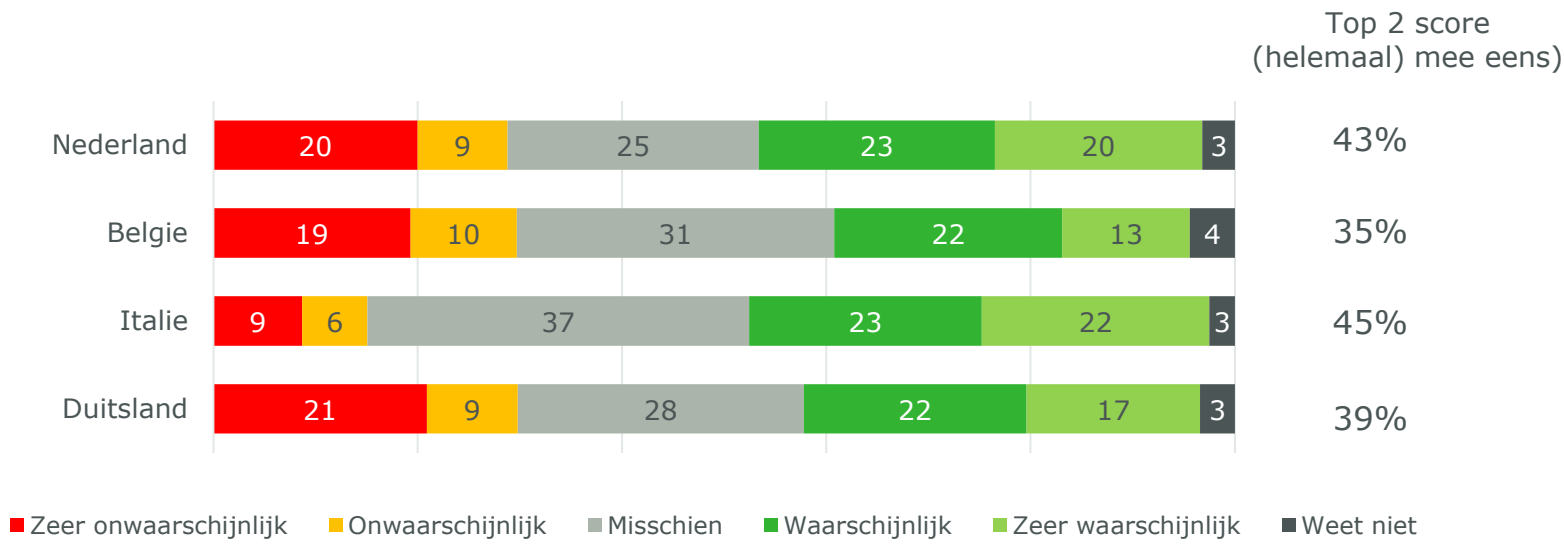

Opotentie religieus erfgoed in Nederland

- Bezoek intentie religieus erfgoed in Nederland

Bezoekintentie religieus erfgoed in Nederland (1/2)

De intentie om in de komende drie jaar religieus erfgoed in Nederland te bezoeken is vrij hoog. Onder de Italianen en Nederlanders het hoogst. Toch is er ook een groep die dit totaal onwaarschijnlijk acht. De meest genoemde reden is dat men geen interesse heeft in religie en niet denkt een vakantie/dagtocht naar Nederland te ondernemen.

Redenen waarom (zeer) onwaarschijnlijk

Nederland	België	Italië	Duitsland
Niet geïnteresseerd in religie 43%	Niet geïnteresseerd in religie 30%	Ik denk niet naar NL te gaan voor dagtocht/vakantie 49%	Niet geïnteresseerd in religie 33%
Geen interesse in religieus erfgoed 27%	Geen interesse in religieus erfgoed 26%	Niet geïnteresseerd in religie 20%	Ik denk niet naar NL te gaan voor dagtocht/vakantie 25%
Kerken in NL niet heel bijzonder 7%	Ik denk niet naar NL te gaan voor dagtocht/vakantie 15%	Onvoldoende bekend met aanbod 10%	Geen interesse in religieus erfgoed 24%

Basis: Nederlanders, Belgen, Italianen en Duitsers (18-75 jaar)
Bron: NBTC, Aanvullend onderzoek Religieus erfgoed, 2018

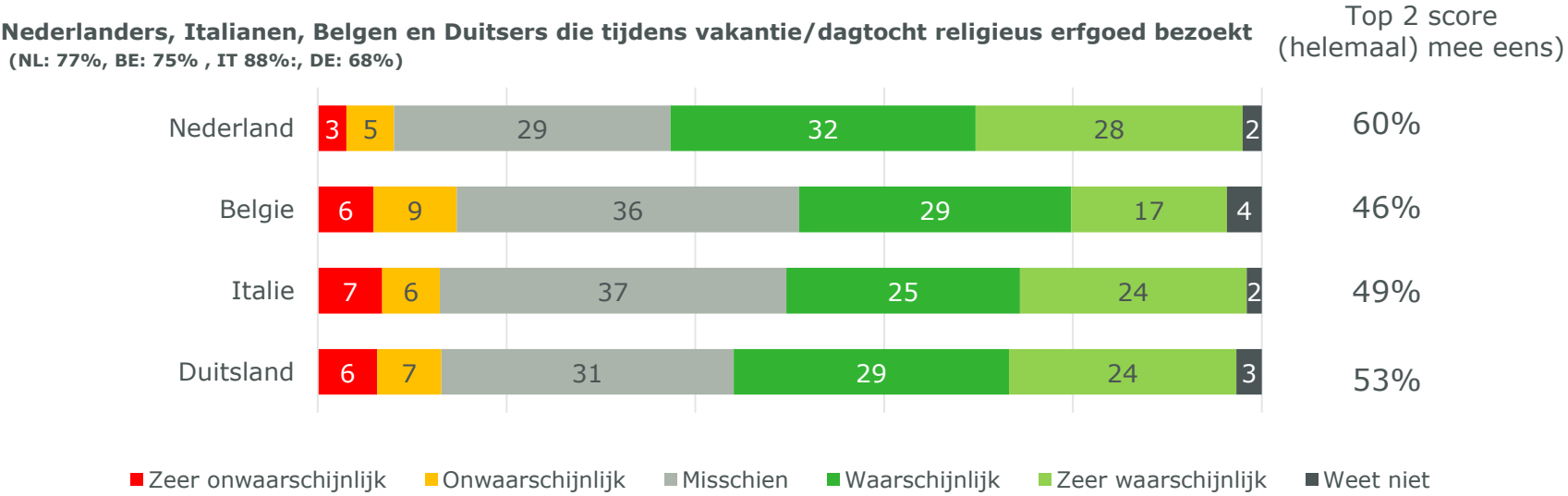
* Voor een vakantie of dagtocht in de komende drie jaar

Vraag: Hoe groot is de kans dat u in de komende 3 jaar een kerk, klooster, synagoge of moskee in Nederland bezoekt tijdens een vakantie of dagtocht? Zo nee, waarom?*

Bezoekintentie religieus erfgoed in Nederland

Als we de groep eruit laten die nooit religieus erfgoed bezoekt tijdens vakantie/dagtocht, dan ligt de intentie tot het bezoeken van Nederlands religieus erfgoed hoger. Nog steeds geeft een kleine groep aan dit (zeer) onwaarschijnlijk te achten. Dit heeft er mede mee te maken dat deze groep Nederland sowieso niet overweegt om te bezoeken.

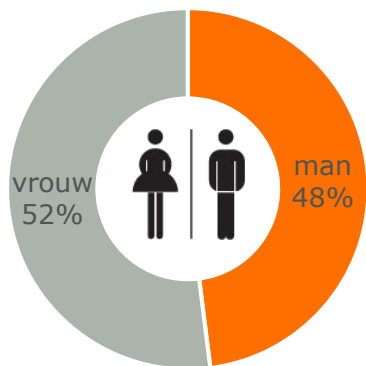
5. Bezoekprofiel religieus erfgoed in Nederland

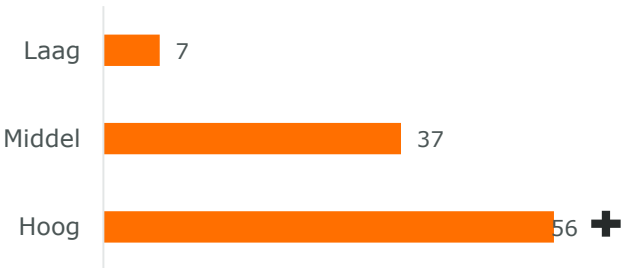
- Profielkenmerken potentiële bezoeker

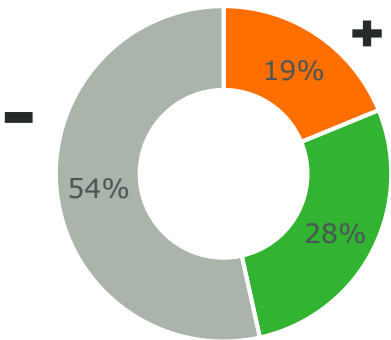
Geslacht

Opleiding

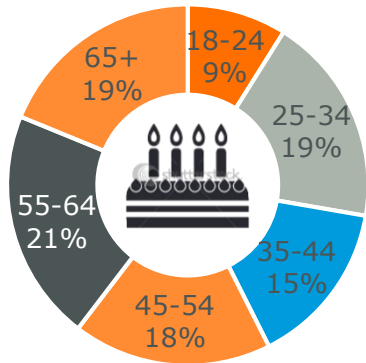

Geloof

- Ik ben gelovig en ga regelmatig naar de kerk
- Ik ben gelovig maar ga niet of nauwelijks naar een kerkdienst
- Ik ben niet gelovig

Leeftijd

Mentality segmentatie

- Significant minder dan het totaal aantal Nederlanders
- Significant meer dan het totaal aantal Nederlanders

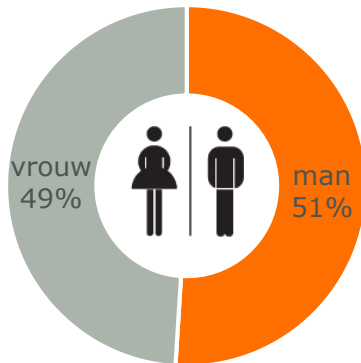
Basis: % (zeer) waarschijnlijk, misschien een bezoek aan NL voor religieus erfgoed

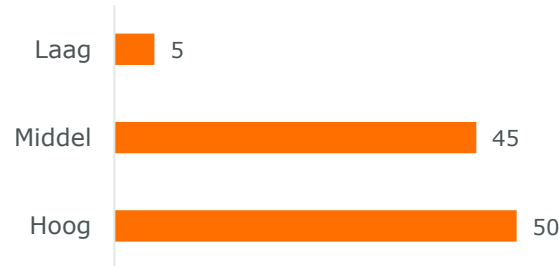

Profiel potentiële bezoeker

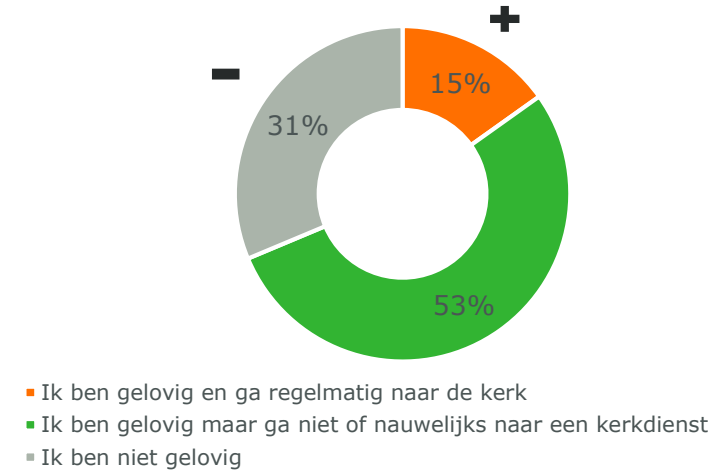
Geslacht

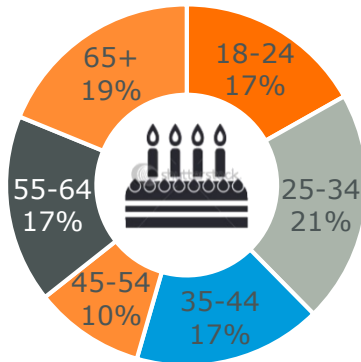
Opleiding

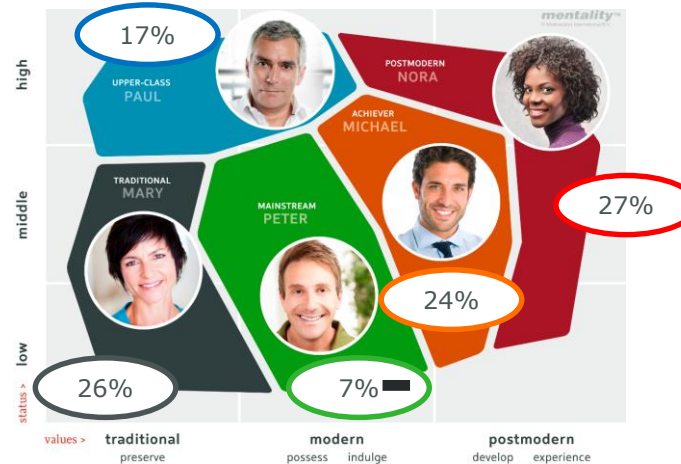
Geloof

Leeftijd

Mentality segmentatie

- Significant minder dan het totaal aantal Nederlanders
- + Significant meer dan het totaal aantal Nederlanders

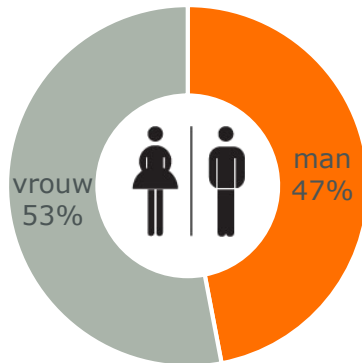

Basis: % (zeer) waarschijnlijk, misschien een bezoek aan NL voor religieus erfgoed

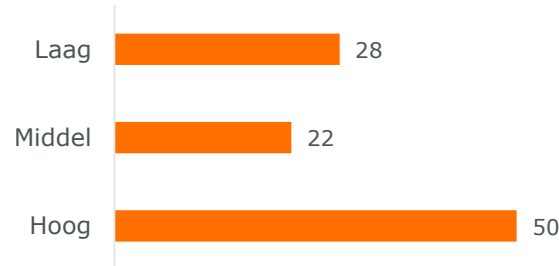

Profiel potentiële bezoeker

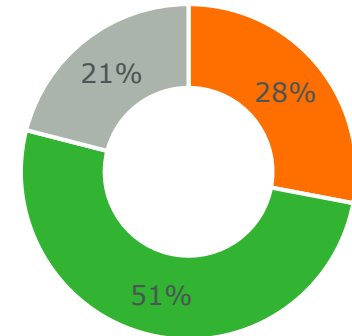
Geslacht

Opleiding

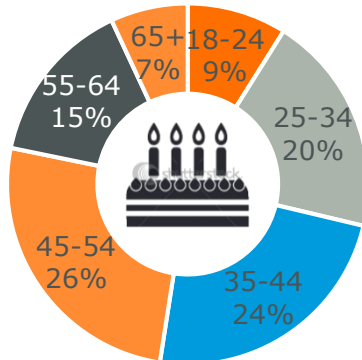

Geloof

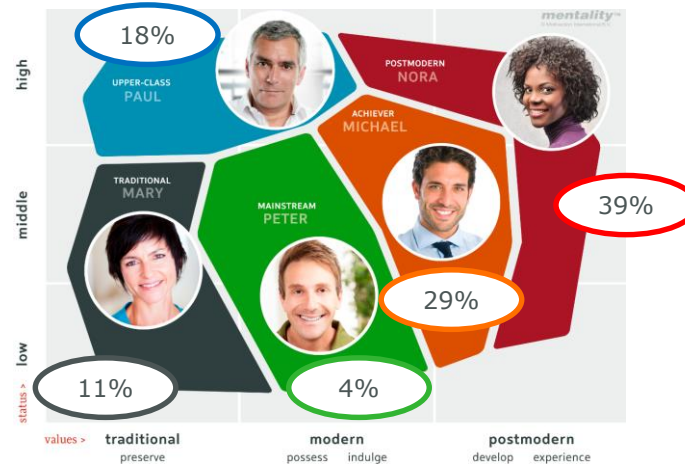

- Ik ben gelovig en ga regelmatig naar de kerk
- Ik ben gelovig maar ga niet of nauwelijks naar een kerkdienst
- Ik ben niet gelovig

Leeftijd

Mentality segmentatie

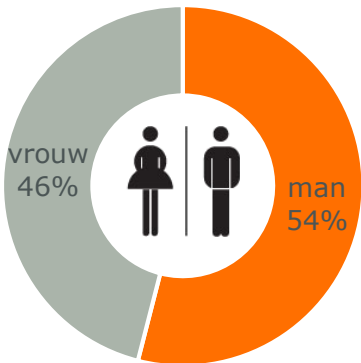
Basis: % (zeer) waarschijnlijk, misschien een bezoek aan NL voor religieus erfgoed

Geen significanties

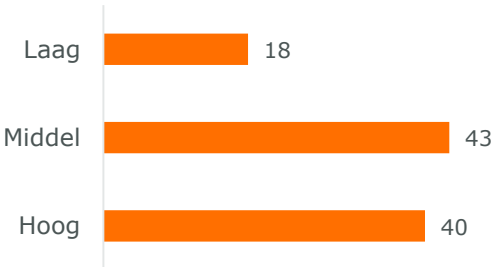

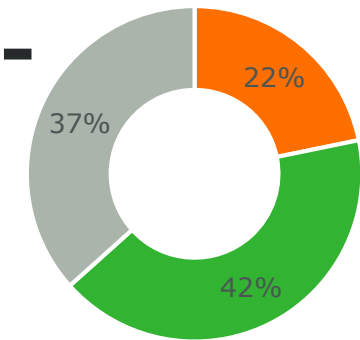
Geslacht

Opleiding

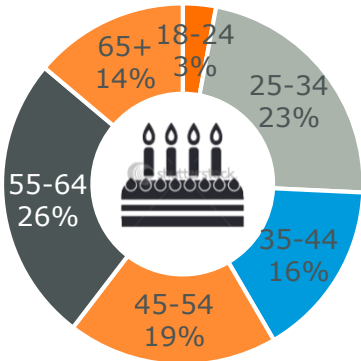

Geloof

- Ik ben gelovig en ga regelmatig naar de kerk
- Ik ben gelovig maar ga niet of nauwelijks naar een kerkdienst
- Ik ben niet gelovig

Leeftijd

Mentality segmentatie

- Significant minder dan het totaal aantal Nederlanders
- Significant meer dan het totaal aantal Nederlanders

Basis: % (zeer) waarschijnlijk, misschien een bezoek aan NL voor religieus erfgoed

- Specificaties aanvullend onderzoek
- Segmentatiemodel
- Factsheets persona's

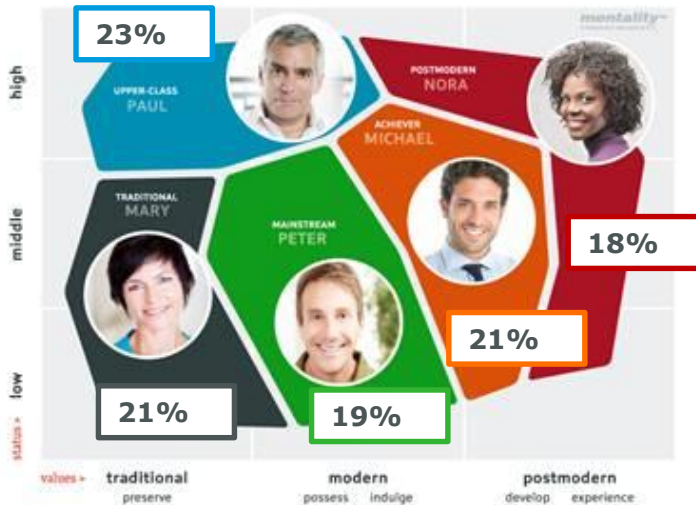

1. Specificaties aanvullend onderzoek

- Online kwantitatief onderzoek: uitgevoerd door NBTC-NIPO Research
- Doelgroep (n = 500 per land):
 - **Nederlanders** 18 jaar en ouder
 - **Duitsers**; Inwoners van Nordrhein-Westfalen en Niedersachsen die de afgelopen 3 jaar wel eens in het buitenland op vakantie zijn geweest of een dagtocht naar een buitenlandse bestemming hebben gemaakt. (18-75 jaar)
 - **Belgen**; Inwoners van Vlaanderen die in de afgelopen 3 jaar wel eens in het buitenland op vakantie zijn geweest of een dagtocht naar een buitenlandse bestemming hebben gemaakt. (18-75 jaar)
 - **Italianen**; Inwoners van Italië (Noord) die de afgelopen drie jaar wel eens in het buitenland op vakantie zijn geweest. (18-75 jaar)

2. Mentality segmentatiemodel NBCT Holland Marketing

Segmentatie op basis van waarden

Bij de consumentenbewerking deelt NBCT doelgroepen in op basis van het lifestyle-segmentatiemodel, dat is ontwikkeld door Motivaction. In dit segmentatiemodel worden consumenten niet louter ingedeeld op basis van socio-demografische variabelen maar ook op basis van levensstijlen en reisbehoeften.

In de toeristische marktbeverking richt NBCT zich op vijf doelgroepen, waar persona's van zijn gemaakt:

1. Traditional (Mary)
2. Mainstream (Peter)
3. Achiever (Michael)
4. Postmodern (Nora)
5. Upper Class (Paul)

Op deze pagina is per land de penetratiegraad van de doelgroepen op een rij gezet. Op de volgende pagina's staan de belangrijkste kenmerken van de verschillende doelgroepen in een overzichtelijk factsheet op een rij.

3. Factsheet: Mary

MARY

- Family-oriented
- Hold on to traditional norms and values
- Acceptation of authority and rules
- Value order, regularity and discipline
- Local orientation
- Avoids risks
- Lives soberly

FACTSHEET

COUNTRY

	The Netherlands	35%		UK	22%
	Denmark	34%		USA	21%
	Italy	27%		Belgium	21%
	Sweden	26%		Spain	21%
	France	25%		Germany	20%

% of total population

Name:	Mary	
Age:	55	
Place of birth:	A village in the least densely populated area of the country	
Civil state:	Married (for 35 years, got married at 20)	
Place of residence:	Medium-sized village	
Children:	Three children: aged 28, 30 and 32, the eldest two have young children of their own	
Profession:	Part-time nurse (2,5 days a week)	
Hobbies & Interests:	Gardening, cycling and painting	
Education:	Medium	
Income:	Low-medium	

MOOD

HOLIDAYS IN GENERAL

- Long holiday: 1,5 x per year (above average)
- Short holiday: 2x per year
- Top 2 Holiday type:
 1. City trip
 2. Beach holiday (below average)
- Top 2 Accommodation type:
 1. Middle-class hotel
 2. Holiday home/bungalow/villa (above average)

HOLIDAYS IN HOLLAND

- Average visits paid to Holland in the past 3 years
- Attractiveness of Holland for a short trip/holiday = 60% (below average)
- Visit intention to visit Holland in the next three years = 27% (below average)

HOBBIES AND FREE-TIME

Hobbies: walking and cycling, gardening, puzzles.

Free time: country-side/nature.

Music: pop-classics.

MEDIA USAGE

- **Magazines:** stories drawn from real (everyday) life about ordinary people, and nature magazines.

- **Newspapers:** local news about my area and region.

- **Smartphone/tablet:** low tablet/smartphone usage.

WEEKLY MEDIA USAGE

- **Low internet usage**

- **Low social media usage**

- **Watching television:** local channels and national news once a day. Talk shows. Few international channels.

- **Listen to the radio:** classical music and golden oldies.

3. Factsheet: Peter

PETER

FACTSHEET

- Balancing between traditional norms, values and change
- Family oriented
- Wants status and respect
- Law and order
- Feels let down by society
- Longing for authority, leadership and rules
- Likes to consume and be amused
- Lowbrow culture

COUNTRY

USA	29%	Denmark	19%
Sweden	27%	Spain	17%
The Netherlands	24%	Germany	16%
UK	20%	France	14%
Belgium	19%	Italy	13%

% of total population

Name:	Peter
Age:	40
Place of birth:	Medium-sized village, near a harbour or industrial city
Civil state:	Married to Elsa (who is 2 years younger)
Place of residence:	Medium-sized village
Children:	A girl aged 10 and a boy aged 13
Profession:	Foreman for a building company
Hobbies & interests:	Computer games, watching television, soccer, fishing, building model airplanes
Education:	Low
Income:	Low-medium

MOOD

HOLIDAYS IN GENERAL

- Long holiday: 1,4 x per year
- Short holiday: 1,8 x per year (below average)
- **Top 2 Holiday type:**
 1. Beach holiday (above average)
 2. City trip (below average)
- **Top 2 Accommodation type:**
 1. Middle-class hotel (below average)
 2. All-inclusive resort (above average)

HOLIDAYS IN HOLLAND

- Average visits paid to Holland in the past 3 years
- Attractiveness of Holland for a short trip/holiday = 53% (below average)
- Visit intention to visit Holland in the next three years = 31% (below average)

HOBBIES AND FREE-TIME

Hobbies: pub, going out, computer games

Free time: funpark/amusement park

Music: local pop.

MEDIA USAGE

- **Magazines:** stories about other people's lives, e.g. showbiz gossip.
- **Newspapers:** not that many papers, but mainly ones that combine news and entertainment.
- **Smartphone/tablet:** average tablet/smartphone usage.

51%

WEEKLY MEDIA USAGE

- **15 hours** • Average internet usage
- **6 hours** • Average social media usage
- **21 hours** • **Watching television (above average):** shows and entertainment, soaps and children's channels.
- **23 hours** • **Listen to the radio (above average):** stations with popular music, preferably with nice chatty bits in between. Both Dutch and international.

3. Factsheet: Michael

3. Factsheet: Nora

NORA

- Individualists
- Mix high- and lowbrow culture
- Immaterial values
- Open minded, tolerant
- Freedom and independence
- Breaks moral boundaries
- Self actualisation
- Experience seeking
- Hedonism

FACTSHEET

COUNTRY

Name:	Nora
Age:	36
Place of birth:	One of the country's historical cities
Civil state:	Cohabiting, unmarried
Place of residence:	A historical city near the capital
Children:	One (aged 2 years), no other children
Profession:	Freelance journalist
Hobbies & interests:	Travelling, yoga, jogging, photography, online shoe shopping
Education:	High
Income:	Medium-high

MOOD

HOLIDAYS IN GENERAL

- Long holiday: 1,4 x per year
- Short holiday: 2,4 x per year (above average)
- Top 2 Holiday type:
 1. City trip (above average)
 2. Cultural holiday (above average)
- Top 2 Accommodation type:
 1. Middle-class hotel (above average)
 2. House of family / friends (above average)

HOLIDAYS IN HOLLAND

- Average visits paid to Holland in the past 3 years
- Attractiveness of Holland for a short trip/holiday = 79% (above average)
- Visit intention to visit Holland in the next three years = 41%

HOBBIES AND FREE-TIME

Hobbies: doing nothing, listening to music, cooking.

Free time: a lecture/debate, (art-)movie-house, city park, stand-up comedy club.

Music: rock, reggae, blues, metal.

MEDIA USAGE

- **Magazines:** indepth and educational, about art and extraordinary facts. Also nature magazines.
- **Newspapers:** focus on in-depth analyses and background.
- **Smartphone/tablet:** average tablet/smartphone usage.

WEEKLY MEDIA USAGE

- **High internet usage**
- **Average social media usage** (Facebook, Twitter, YouTube)
- **Watching television (below average):** news and long-established channels with current affairs and also international channels, e.g. Nat Geo and Discovery.
- **Listen to the radio (below average):** top-40 music, slightly more rock bands and less dance.

NBTC
Holland Marketing

